

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΕ'

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1998

ΑΡΙΘ. 16

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ «ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ»

Τὸ ὅτι ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸ πάντων οἱ πνευματικοὶ ἡγέτες αὐτῶν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐκφράζουν τὴ γνώμη τους γιὰ τὰ δημοσίως δρῶμενα, σχεδιαζόμενα, προγραμματιζόμενα ἢ καὶ τεκταινόμενα, τεκμηριώνεται ὄχι μόνον, ὅπως εἶπαμε, ἐκκλησιολογικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὶς σχετικὲς ὄντολογικὲς ἐπισημάνσεις καὶ τὰ σύστοιχα πρὸς αὐτὲς δεοντολογικὰ αἰτήματα τῆς Πολιτειολο-

Machtsstaat), οὔτε ἡ ἐπιβολὴ μὲ τὴ δύναμι αὐτῆ τῆς τάξεως στὸ «κράτος τοῦ δικαίου» (ἀγγλιστὶ state of the law, γερμ. Rechtsstaat) ἢ ἡ οἰκονομικο - κοινωνικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἐξισορρόπησις τῶν ἀτομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀναγκῶν στὸ «κοινωνικὸ κράτος» (ἀγγλ. social state, γερμ. Sozialstaat) ἢ στὸ «κράτος τῆς προνοίας» (ἀγγλ. welfare state, γερμ. Wohlfahrtsstaat ἢ Versorgungsstaat). Ὅλα τὰ οὐσιώδη αὐτὰ στοιχεῖα τῆς Πολιτείας εἶναι μόνον ἡ ἀναγκαῖα ὑποδομὴ, τὸ ἀναγκαῖο ποιητικὸ αἶτιο, πού δὲν πρέπει ν' ἀπολυτοποιητῆι ὡς αὐτοσκοπός, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀνοίγη τὸν δρόμο στὸ τελικὸ αἶτιο, δηλαδὴ στὸ νὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ δημιουργία τοῦ «κράτους τοῦ πολιτισμοῦ» (ἀγγλ. state of the culture, γερμ. Kulturstaat), πού θὰ εἶναι ὀργανωμένο κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται τὸ «bonum commune», νὰ προάγεται τὸ κοινὸ καλὸ, νὰ δημιουργοῦνται μεγαλύτερα, περισσότερα καὶ καλύτερα πολιτιστικὰ ἀγαθὰ, νὰ βιώνονται καὶ πραγματώνονται οἱ θεμελιώδεις ὑλικὲς καὶ πνευματικὲς ἀξίες στοὺς διαφόρους τομεῖς τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τρόπον σύστοιχο πρὸς τὴν ἱεραρχικὴ διαβάθμισι καὶ κλιμάκωσί τους¹. Ὡς ἔγραφεν ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος Τσάτσος, «τὴν πραγματοποίησι τοῦ ὑπατου σκοποῦ τῆς ἱστορίας ἔχει κάθε Πολιτεία στὴν ὀλότητά της καὶ κάθε πολιτικὴ πράξι κάθε ἀτόμου. Χρέος τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας εἶναι νὰ ὀργανώσῃ τὴν ζωὴ τῆς πολιτείας σὲ τρόπον ὥστε νὰ δημιουργοῦνται μεγαλύτερα

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὅμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

γίας ἢ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Κράτους. Ἀλλὰ ποῖες εἶναι οἱ ἐπισημάνσεις αὐτὲς καὶ ποῖα εἶναι τὰ αἰτήματα αὐτά;

Κάθε πολίτης καὶ ἐπομένως κάθε συνειδητὸ καὶ ζωντανὸ μέλος τῆς Ἐκκλησίας καὶ πολὺ περισσότερον ὁ Προκαθήμενος αὐτῆς, πού ὡς ἄνθρωπος ἐκ φύσεως εἶναι καὶ «ὄν πολιτικόν» (ens politicum), ἔχει ἢ πρέπει νὰ ἔχη ἐνεργὸν ρόλο στὴν ἀνάπτυξι τῶν διαφορῶν ἐπιμέρους πτυχῶν καὶ διαστάσεων τῆς Πολιτείας καὶ στὴν πραγμάτωσι τῶν πολιτειακῶν ἀξιών. Ἄς ἐπιτραπῆ νὰ ὑπομνήσωμε, ὅτι ἡ οὐσία τῶν ἀξιών αὐτῶν καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέων ἔσχατος σκοπὸς τοῦ Κράτους δὲν εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἐξουσία, ἡ δύναμις, ἡ αὐθεντία τοῦ —ἐξ ἐφαρμογῆς τρόπον τινὰ τοῦ «κοινωνικοῦ συμβολαίου» τοῦ Rousseau— δημιουργουμένου «κράτους τῆς δυνάμεως» (ἐξουσίας) (ἀγγλ. state of the power, of the force, of the authority, γερμ.

1. Πρβλ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Χριστιανισμὸς καὶ Πολιτικὴ, Ἀθήναι, 1984, σσ. 19-20.

ἀγαθὰ πολιτισμοῦ καὶ ἀπὸ κάθε ἄτομο καὶ ἀπὸ τὸ σύνολο»². Πῶς ἀπὸ τὰ ἄτομα καὶ τὸ σύνολο αὐτὸ θὰ ἐξαιρεθῆ ἡ Ἐκκλησία, ὅπως ἀπαιτοῦν οἱ «διλεττάντες» αὐτοαναϊρούμενοι «πολιτειολόγοι»; Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἔχουν ὑποχρέωσι ὄχι μόνον νὰ μὴ θέλουν τὴν περιθωριοποίησι καὶ φίμωσι τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἀτόμων καὶ ὡς συνόλου καὶ τοῦ Προκαθημένου Αὐτῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξασφαλίζουν στοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας τὶς κατάλληλες προϋποθέσεις γιὰ νὰ ἐκφράζον ἐλευθέρως τὴν γνώμη τους γιὰ ὅλες τὶς ἀξίες καὶ γιὰ ὅλα τὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν παραγόμενα ἢ σὲ εὐρείαν ἔκτασι προτεινόμενα πρὸς παραγωγήν ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ (θρησκευτικά, ἔθνικα, ἠθικά, κοινωνικά, αἰσθητικά ἢ καλλιτεχνικά, δικαιονομικά, πολιτικά, πολιτειακά, βιογενετικά, οἰκολογικά, οἰκονομικά, οἰκονομικοτεχνικά κ.λπ.). Εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἡ γνώμη τῶν Ἡγετῶν καὶ μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐκφράζεται ὑπὸ τὴν ἰδική των ὀπτική γωνία, ἡ ὁποία ἀναφέρεται κυρίως στὸν ἀλληλοσυσχετισμό, στὶς συναρτήσεις καὶ στὶς ἀλληλοσυνδέσεις τῶν ἀξιῶν καὶ ἀγαθῶν αὐτῶν. Ἡ Ἐκκλησία πάντοτε θὰ ὑπενθυμίζει τὴν ἀνάγκη τῆς ἁρμονικῆς συναναπτύξεως αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε ἀφ' ἑνὸς τὸ «χειρόν» νὰ ὑποτάσσεται στὸ «κρεῖττον» καὶ στὸ «βέλτιον» καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ μὴ ἀναπτύσσεται ὑπερτροφικῶς ὁ ἕνας τομεὺς (λ.χ. ἡ Τεχνικὴ ἢ ὁ Ἀθλητισμὸς ἢ ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις γιὰ τὴν ἀμφιβόλου ποιότητος θεατρικὴν ἢ κινηματογραφικὴν ἢ τηλεοπτικὴν παραγωγήν) εἰς βάρος τῶν ἄλλων πολιτιστικῶν τομέων. Πρὸ 17 σχεδὸν ἐτῶν εἶχαμε ἐπισημάνει: «*Εἶναι προφανὴς ἡ σχέση τῆς Πολιτικῆς πρὸς τὴν Φιλοσοφία τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ὁποία εὐλογεῖ, καθαγιαίνει καὶ συνενώνει σὲ μιὰ ἱεραρχικὴ ὀργανικὴ ὁλότητα ὅλες τὶς ἀξίες... καὶ ἔτσι μπορεῖ ν' ἀνταποκριθῆ στὸ αἶτημα τῆς σημερινῆς Πολιτειολογίας, κατὰ τὸ ὁποῖο δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ὑγιὴς πολιτικὴ*

πράξις, ἐὰν τὰ ὑποκείμενα καὶ οἱ φορεῖς αὐτῆς, δηλ. οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἀρχόμενοι, ἢ κυβερνήσεις καὶ ἢ ἀντιπολίτευσις καὶ ὁ λαὸς δὲν ἔχουν μίαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον κοινῶς ἀποδεκτὴν Ἀξιολογία, ποὺ θὰ προβάλλῃ τὶς γενικῶς ἀποδεκτὲς θεμελιώδεις ἀξίες (τὶς Grundwerte)»³, γιὰ τὶς ὁποῖες τόσος λόγος γίνεται σήμερα ἀπὸ πολιτικὰ κόμματα καὶ συνέδρια μέσα στὰ πλαίσια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

Οἱ ἐκ καλῆς ἢ κακῆς προθέσεως ἰσχυριζόμενοι, ὅτι οἱ ὁμιλίες καὶ οἱ διαλογικὲς παρεμβάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν πρέπει νὰ περιορίζωνται μόνον στὰ πλαίσια τῆς ἐρμηνείας τῆς Βίβλου καὶ τῆς ἀγιαστικῆς ἢ μυσταγωγικῆς λειτουργικῆς ζωῆς καὶ ὄχι στοὺς στόχους τοῦ «κράτους τοῦ πολιτισμοῦ», ἀγνοοῦν ἢ λησμονοῦν ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν Ἁγία Γραφή καὶ εἰς αὐτὰ τὰ λειτουργικὰ κείμενα τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως καὶ στὴ διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἐμπεριέχονται, ὡς ἐπανειλημμένως ὁ γράφων ἔχει ἐπισημάνει, πηγαία Ἀξιολογία ἢ Φιλοσοφία τῶν ἀξιῶν καὶ Φιλοσοφία τοῦ πολιτισμοῦ, οἱ ὁποῖες βοηθοῦν νὰ κατανοήσωμε ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπιδιωκόμενος πολιτισμὸς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ πραγματοποίησις — μέσα στὰ πλαίσια τοῦ κοινωνικοῦ βίου — ὑπερατομικῶν ἀξιῶν μετὰ τὴ βοήθεια τῶν ἐμφύτων προδιαθέσεων καὶ ἰκανοτήτων τῶν πολιτῶν, στὶς τάξεις τῶν ὁποίων ἀνήκουν ἀναμφιβόλως καὶ τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ Ἡγέτες. Οἱ ἀξίες αὐτές, οἱ ὁποῖες ὑλοποιοῦνται καὶ αἰσθητοποιοῦνται στὰ διάφορα ὑλικά ἢ κτιστὰ ἀγαθὰ καὶ στὰ πνευματικὰ δημιουργήματα τοῦ πολιτισμοῦ προβάλλονται ἀπὸ τὰ βιβλικά, λειτουργικά καὶ πατερικά κείμενα κατὰ τρόπον πηγαῖον καὶ πλαστικόν⁴. Ἔτσι γίνεται συνειδητόν, ὅτι «τὸ ἐπέκεινα εἶναι ἡ δύναμις τοῦ παρόντος» (Ernst Troeltsch) ἢ ὅτι, «ὁποῖος ἀποσχίζει τὸν πολιτισμὸ ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς ρίζας του, τὸν ρίπτει στὸ πῦρ τῆς καταδίκης»⁵. Κατ' ἐξοχὴν μέσα στὴν ὀρθόδο-

2. Κωνσταντίνου Τσάτσου, Πολιτικὴ - Θεωρία τῆς Πολιτικῆς δεοντολογίας. Δεύτερη ἐκδοσις βελτιωμένη, Ἀθήνα, 1975, σσ. 121-122. Πρβλ. Johannes Gründel, Normen sittlichen Verhaltens in der Gesellschaft, στὸ ἔργο: Menschwürdige Gesellschaft, hrsg. von den Hochschulwochen, Graz - Wien - Köln 1977, σσ. 117-179.

3. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, ἐνθ' ἄνωπ., σ. 20.

4. Πρβλ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἡ μορφωτικὴ ἀξία τοῦ ἰσχύοντος Τριωδίου, ἐν Ἀθήναις 1958, σ. 91 ἐξ.

5. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Οἰκοδόμοι πολιτισμοῦ, ἐν Ἀθήναις 1962, σ. 25. Τοῦ ἰδίου, Μαθήματα Κατηχητικῆς ἢ Χριστιανικῆς Παιδαγωγικῆς, ἐν Ἀθήναις 1978, σ. 377.

ξη μυσταγωγική ἀτμόσφαιρα ἢ ἐνατένις καὶ βίωσις τῶν οὐρανίων συνδυάζεται μὲ τὴν κατάρτασι τῆς ὑλικῆς κτίσεως καὶ τῶν ἐπιγείων πολιτιστικῶν δημιουργημάτων. Ἔτσι στὴν ζωὴ, στὴ δρᾶσι καὶ στοὺς λόγους τῶν πιστῶν «τὰ οὐράνια συναγάλλεται τῇ γῆ... τὰ ἐπίγεια συγχορεύει οὐρανοῖς».

Ἡ ἐξυπηρετοῦσα τοὺς ἐσχάτους σκοποὺς τῆς Πολιτείας πολιτιστικὴ συμβολὴ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἔκδηλος στὴ δημιουργία τοῦ λαμπροῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ⁷, ποὺ κατέστησε τὴν Κωνσταντινούπολι φωτοδότρια τοῦ κόσμου, «*Παρίσι τοῦ Μεσαίωνος*», «*παιδαγωγὸν τῆς Οἰκουμένης*», «*βασιλίσαν τοῦ πολιτισμένου κόσμου*» (Κάρολος Diehl)⁶.

Ἄς ὑπομνήσωμε ἀκόμη, ὅτι αὐτὴ ἡ Ὁρθόδοξος Λατρεία, μέσα στὴν ὁποία θέλουν οἱ «προοδευτικοὶ» νὰ περιορίσουν τοὺς πιστοὺς, ὄχι μόνον ὡς θησαυροφυλάκιο τῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς πολύπτυχο καὶ πολυδιάστατο πνευματικὸ δημιούργημα, ἀποτελεῖ ἓνα εὐγλωττον ὕμνον πρὸς τὸν ὑγιᾶ πολιτισμόν, ὁ ὁποῖος, ὅπως εἶ-

6. Εὐαγγέλου Δ. *Θεοδώρου*, Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ἐν Ἀθήναις 1971, σσ. 13-14. *Τοῦ ἰδίου*, Ἀκροβολισμοὶ κρούσεως; Κριτικὴ ἀξιολόγησις ἀντιεκκλησιαστικῶν ἰσχυρισμῶν καὶ προτάσεων, Ἀθήνα, 1996, σ. 33.

Εὐθυμίου Κ. Στύλιου
Ἐπισκόπου Ἀχελώου
ΜΙΚΡΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

δεύτερη ἔκδοσις βελτιωμένη καὶ αὐξημένη, Ἀθήνα 1996, σχῆμα 14Χ21 ἑκατ., χρυσόδετο, σσ. 256.

Πρόκειται γιὰ ἓνα κατ' ἐξοχὴν χρήσιμο καὶ χρηστικὸ Λεξικό. Περιέχει κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰ ἀγιογραφικούς, δογματικούς, ἠθικούς, λειτουργικούς, ποιμαντικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς ὄρους, στοιχεῖα καὶ πληροφορίες γιὰ τὸ σύγχρονο Χριστιανισμὸ καὶ τὶς ἄλλες θρησκείες, καθὼς καὶ πνευματικὰ σχόλια καὶ ὁδηγίες γιὰ θέματα χριστιανικῆς ζωῆς.

Ἀπαραίτητο βοήθημα γιὰ κληρικούς, ἐκπαιδευτικούς, κατηχητὲς καὶ κάθε χριστιανό.

παμε, εἶναι τὸ ποιητικὸ καὶ τὸ τελικὸ αἷτιο τῆς πολιτειακῆς ζωῆς. Πρὸς δημιουργίαν τῶν λειτουργικῶν βιβλίων καὶ πρὸς προβολὴν τῶν ἑορτῶν, ὅπως ἐπίσης πρὸς ἐκδήλωσιν τῶν λειτουργικῶν βιωμάτων τῶν μελῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, συνεργάσθησαν καὶ συνεργάζονται ἐπὶ αἰῶνες ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν Αὐτῆς φορεῖς τῶν διαφόρων στοιχείων ἢ τομῶν τοῦ πολιτισμοῦ, λ.χ. τῆς θεολογικῆς καὶ μεταφυσικῆς σκέψεως, τῆς λυρικῆς καὶ δραματικῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῆς ζωγραφικῆς, τοῦ κοινωνικοῦ βίου, τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς κτιστῆς φύσεως καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀγαθῶν (τοῦ ἄρτου, τοῦ οἴνου, τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐλαίου, τοῦ πυρός, τῶν κηρίων, τοῦ θυμιάματος, τῶν μύρων, τῶν ἀνθέων), τῆς Πολιτείας καὶ αὐτοῦ τοῦ οικονομικοτεχνικοῦ πολιτισμοῦ⁷.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται φανερόν, ὅτι προδίδει ἀγνοίαν ἢ ἡμιμάθειαν ἢ κακοπιστίαν ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ ταράσσων λιμνάζοντα ὕδατα Προκαθήμενος Αὐτῆς πρέπει νὰ μὴ προβαίνουν σὲ διαλογικὲς παρεμβάσεις, ἀλλὰ νὰ τηροῦν σιγὴν ἰχθύος γιὰ ζητήματα ἀφορῶντα στοὺς σκοποὺς, στὶς προθέσεις καὶ στὶς ἐνέργειες τῆς Πολιτείας, ἢ ὁποία —κατὰ τὴν Πολιτειολογία— ἔχει ὡς κύριον καὶ ἔσχατον στόχον τὴ δημιουργία τοῦ «κράτους τοῦ πολιτισμοῦ».

Ἄλλ' ἐὰν ἡ Ἐκκλησία μὲ τὸ στόμα τῶν ἐκπροσώπων Τῆς ἔχει δικαίωμα καὶ καθῆκον νὰ ὀμιλῇ γιὰ ζητήματα, συνδεόμενα μὲ τὴν μακροαῖωνα πολιτιστικὴ παράδοσι τοῦ Ἐθνους, ἢ ὁποία πρέπει νὰ ἐμψυχῶνῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος «κράτος πολιτισμοῦ, ἄρᾳ γε μήπως πρέπει νὰ σιωπᾷ καὶ νὰ μὴ ἐκφέρῃ γνώμην γιὰ τοὺς στόχους, τὶς προθέσεις καὶ τὶς ἐνέργειες τοῦ «κράτους τῆς δυνάμεως (ἐξουσίας)», τοῦ «κράτους τοῦ δικαίου» καὶ τοῦ «κοινωνικοῦ κράτους» ἢ «κράτους τῆς προνοίας»; Πρέπει νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν καὶ στὸ ἐρώτημα αὐτό.

7. Πρβλ. Εὐαγγέλου Δ. *Θεοδώρου*, Ἡ μορφωτικὴ ἀξία τοῦ ἰσχύοντος Τριφδίου, σ. 118. Πρβλ. γιὰ τοὺς ρωμαιοκαθολικούς: R. *Guardini*, Vom Geist der Liturgie, Freiburg im Br., 1953, σ. 38.

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ 142ας ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1.9.1998 - 31.8.1999)

Τὰ Μέλη τῆς ὑπὸ τὴν νέαν σύνθεσιν Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς τὸ μέσον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος καὶ ἐκατέρωθεν αὐτοῦ οἱ Σεβ. Συνοδικοὶ Μητροπολίται: Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφεῖμ, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Γεώργιος, Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Ἀγαθόνικος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κλεόπας, Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου κ. Ἱερόθεος, Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου κ. Ἰάκωβος, Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Παντελεῖμων, Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου κ. Δημήτριος, Εἰάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεῖμων, καὶ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ. Ἀνδρέας. Ἐπίσης ὁ Ἀρχιγραμματεὺς, Πανοσ. Ἀρχιμανδρῆτις κ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς καὶ οἱ Γραμματεῖς, πανοσ. Ἀρχιμανδρῆται κ.κ. Γρηγόριος Τσακάλης καὶ Ἱερόθεος Τσολιάκος. (Φωτογρ. Χρ. Μπόνη).

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος κατὰ τὴν α' συνεδρίαν αὐτῆς (1.9.1998) τῆς 142ης Συνοδικῆς Περιόδου (1.9.1998 - 31.8.1999) συνεκρότησε τὰ Συνοδικὰ Δικαστήρια, διώρισε τοὺς Σεβ. Συνέδρους ὡς Μέλη τῶν Συν. Ἐπιτροπῶν, συνεκρότησε τὰ Ὑπηρεσιακὰ καὶ τὰ Συμβούλια τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανισμῶν κ.λπ., ὡς κάτωθι:

Α. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακό-
νους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικῶν Δικαστηρίων:
α) Πρόεδρος ὁ Σεβ. Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σερα-
φεῖμ.

β) Τακτικὰ Μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Μυτιλήνης
κ. Ἰάκωβος, Γουμενίσσης κ. Δημήτριος, Βεροίας καὶ

Ναούσης κ. Παντελεήμων, Δρυϊνουπόλεως κ. Άνδρέας.

Β. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικὸν Δικαστήριον:

α) Πρόεδρος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

β) Τακτικὰ Μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Καισαριανῆς κ. Γεώργιος, Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος, Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος, Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπας, Λήμνου κ. Ἱεροθεός.

γ) Ἀναπληρωματικὸν μέλος δι' ἀμφοτέρω τὰ Δικαστήρια ὀρίζεται κατὰ νόμον ὁ Σεβ. Ξάνθης κ. Παντελεήμων.

Γ. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ δι' Ἀρχιερεῖς Συνοδικὸν Δικαστήριον. Βάσει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ν. 5383/1932 τὸ Πρωτοβάθμιον δι' Ἀρχιερεῖς Συνοδικὸν Δικαστήριον, συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Ἱεράς Συνόδου ὡς Πρόεδρος καὶ τῶν λοιπῶν 11 Συνοδικῶν μελῶν.

Γραμματεὺς: Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου.

Δ. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ δι' Ἀρχιερεῖς Συνοδικὸν Δικαστήριον. Τοῦτο συγκροτεῖται βάσει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Ν. 5383/1932 ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ ἐκ 14 Ἀρχιερέων λαμβανομένων κατὰ τὰ πρεσβεία τῆς χειροτονίας ἐκ τῶν ἐκτὸς τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν.

Γραμματεὺς: Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου.

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Συνοδικὰ Μέλη εἰς τὰς διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. 590/77 συσταθείσας Συνοδικὰς Ἐπιτροπὰς ὀρίζονται οἱ ἑξῆς Σεβ. Συνοδικοὶ Ἀρχιερεῖς:

1. Ἀρχιγραμματεῖας: Ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος.

2. Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς: Ὁ Σεβ. Λήμνου κ. Ἱεροθεός.

3. Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικoῦ Ἔργου: Ὁ Σεβ. Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος.

4. Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων: Ὁ Σεβ. Δρυϊνουπόλεως κ. Ἀνδρέας.

5. Μοναχικοῦ Βίου: Ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπας.

6. Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς καὶ Νεότητος: Ὁ Σεβ. Ξάνθης κ. Παντελεήμων.

7. Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων: Ὁ Σεβ. Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος.

8. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδείσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως τοῦ Κλήρου: Ὁ Σεβ. Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφεῖμ.

9. Τύπου, Δημοσιῶν Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως: Ὁ Σεβ. Βεροῖας κ. Παντελεήμων.

10. Ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων: Ὁ Σεβ. Καισαριανῆς κ. Γεώργιος.

11. Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Εὐποιίας: Ὁ Σεβ. Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος.

12. Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν: Ὁ Σεβ. Γουμενίσσης κ. Δημήτριος.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Α. Ἀνώτερον Ἑπιτελεσιακὸν Συμβούλιον τῆς Ἐκκλησίας (Α.Υ.Σ.Ε.):

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφεῖμ, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Καισαριανῆς κ. Γεωργίου.

Β. Τριμελὲς Ἑπιτελεσιακὸν Συμβούλιον διὰ θέματα ὑπαλλήλων Ἐκκλησιαστικῶν Ὄργανισμῶν:

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Λήμνου κ. Ἱεροθεοῦ.

Γ. Τριμελὲς Ἑπιτελεσιακὸν Συμβούλιον διὰ θέματα ὑπαλλήλων Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ Ἱ. Μητροπόλεων:

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Βεροῖας κ. Παντελεήμων, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ξάνθης κ. Παντελεήμονος.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

1. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

α) Τακτικὰ Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος, 2) Ὁ Σεβ. Βεροῖας κ. Παντελεήμων.

β) Ἀναπληρωματικὰ Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, 2) Ὁ Σεβ. Δρυϊνουπόλεως κ. Ἀνδρέας.

2) Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε

Πρόεδρος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλος. Ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ ὁ Σεβ. Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφεῖμ.

Τακτικὸν Μέλος ὁ Σεβ. Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, με ἀναπληρωτὴν τὸν Σεβ. Γουμενίσσης κ. Δημήτριον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Γουμενίσσης κ. Δημήτριος.

ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ «ΔΙΠΤΥΧΩΝ»

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Λήμνου κ. Ἱεροθεός.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπή: 1) Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, πρόεδρος, 2) Ὁ Σεβ. Δράμας κ. Διονύσιος (ἐπὶ τριετεί θητεία), 3) Ὁ Σεβ. Καισαριανῆς κ. Γεώργιος, 4) Ὁ Σεβ. Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος.

ΑΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συμφώνως πρὸς Δελτίον Τύπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «συνήλθαν ἀπὸ 9-11 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., στὸ Συνοδικὸ Μέγαρο οἱ Ἀντιπροσωπείες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ διεξαγωγή διμερῶν συνομιλιῶν πᾶνω σὲ θέματα ποῦ ἀφοροῦν καὶ στὶς δύο Ἐκκλησίες.

» Ἡ Πατριαρχικὴ Ἀντιπροσωπεία ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομο καὶ συζήτησε μὲ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων — ἢ ὅποια ἔχει ἤδη διευρυνθεῖ κατόπιν Συνοδικῆς ἀποφάσεως μὲ τὴ συμμετοχὴ καὶ ἄλλων Σεβ. Μητροπολιτῶν καὶ λοιπῶν μελῶν — τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

» Στὶς συνομιλίες ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Γέρον Ἐφέσου κ. Χρυσόστομος, Ἡλιοπόλεως καὶ Θεῖρων κ. Ἀθανάσιος, Περγάμου κ. Ἰωάννης, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, ὁ Ὑπογραμματεὺς Διάκονος κ. Ἐλπιδοφόρος καὶ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ρηγίου κ. Ἐμμανουήλ, ὁ ὁποῖος μετέσχε ὅταν συζητήθηκε τὸ θέμα τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆ Εὐρωπαϊκῆ Ἐνώσει.

» Ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες: Κορίνθου κ. Παντελεήμων, Πατρῶν κ. Νικόδημος, Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος, Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος, Μεγάρων καὶ Σαλαμίνας κ. Βαρθολομαῖος, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Ἀττικῆς κ. Παντελεήμων, Κερκύρας κ. Τιμόθεος, ὁ Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Γραμματεὺς τῆς Σ. Ἐπιτροπῆς Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Στέφανος Ἀβραμίδης, οἱ Ἐλλογμώτατοι Καθηγητές: κ. Βλάσιος Φειδᾶς, κ. Χρῆστος Βούλγαρης καὶ κ. Κωνσταντῖνος Σκουτέρης.

» Ἐπὶ πλέον γιὰ τὸ θέμα τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆ Εὐρωπαϊκῆ Ἐνώσει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Ἀγαθάγγελος, ὁ Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σαββάτος, Γραμματεὺς στὸ Γραφεῖο Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσὴ καὶ ὁ Οἶκον. Νικόλαος Σαββόπουλος, Ἀντιπρόσωπος καὶ Διευθυντῆς τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας στὶς Βρυξέλλες.

» Στὴ συζήτηση γιὰ τὶς σχέσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μὲ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν ἔλαβε μέρος καὶ ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβ. κ. Ἰωάννης Ρωμανίδης.

» Τέλος δὲ στὴ συζήτηση γιὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὴν Ἀγιοτάτη Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος συμμετέσχε ὁ Σεβ.

Μητροπολίτης Σερρών κ. Μάξιμος.

Τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἦταν τὰ ἑξῆς:

α) Ρύθμιση λεπτομερειῶν ἀναφορικὰ μὲ τὴν ἴδρυσή καὶ λειτουργία τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆ Εὐρωπαϊκῆ Ἐνώσει στὶς Βρυξέλλες.

β) Ρύθμιση λεπτομερειῶν ἀναφορικὰ μὲ τὴ λειτουργία Γραφείου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴν Ἀθήνα.

γ) Προετοιμασία τῆς ἐπισήμου Ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὴν Ἀγιοτάτη Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

δ) Ἡ ἀντιμετώπιση προβλημάτων ἐκ τῆς δράσεως τῶν Παλαιοημερολογιτῶν — «ἐνισταμένων» — ἐκτὸς Ἑλλάδος.

ε) Σχέσεις τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸ «Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν» καὶ ἐν γένει τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι.

στ) Συντονισμὸς συνεργασίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ ὑπηρεσιῶν θεμάτων.

ζ) Ὁ ἐορτασμὸς τοῦ Ἰωβηλαίου τῶν 2.000 χρόνων ἀπὸ τὴ Γέννησι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

η) Συνεργασία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ Διορθοδόξων Ζητημάτων.

» Οἱ διμερεῖς αὐτὲς συνομιλίες διεξάγονται ἀπὸ ἐτῶν (κάθε χρόνο) καὶ ἔχουν σκοπὸ τὴ σύσφιγξιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, τὴν προαγωγὴν τῆς μεταξὺ τους ἐπικοινωνίας καὶ τὴν συνεργασίαν ἐπὶ κοινῶν θεμάτων δράσεως στὸν Ὀρθόδοξο χῶρον.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν διμερῶν συνομιλιῶν ἐκδόθηκε τὸ κάτωθι:

ΚΟΙΝΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Κατὰ τὰς προειλημμένας ἀποφάσεις, τόσον κατὰ τὴν ἐν Φαναρίῳ συνάντησιν τῶν Προκαθημένων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλάδος, Α.Θ. Παναγιώτητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, καὶ Αὐτοῦ Μακαριότητος, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδοῦλου, καὶ κατόπιν σχετικῶν ἐπικοινωνιῶν καὶ συζητήσεων ὠρίσθησαν αἱ ἑκατέρωθεν Ἀντιπροσωπείαι ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Ἐφέσου κ. Χρυσοστόμου καὶ Κορίνθου κ. Παντελεήμονος, αἱ ὅποια καὶ συνήλθον εἰς ὁλοήμερους συνεδριάσεις ἀπὸ τῆς 9ης μέχρι τῆς 11ης τρέχοντος μηνὸς Σεπτεμβρίου.

Αἱ δύο Ἀντιπροσωπείαι ἐγένοντο δεκταὶ εἰς ἀκρόασιν παρὰ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδοῦλου.

Ἐξήτασαν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ ἀναγεγραμμένα εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν θέματα.

Ἐπὶ τούτων, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἀναγραφῆς τῶν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει, κατέληξαν εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα.

1. Ἐπὶ τοῦ θέματος «*Ρύθμισις λεπτομερειῶν ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἀγιοπάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῇ Εὐρωπαϊκῇ Ἐνώσει*»:

α) Ἀναγνωρίζεται ἡ αὐτόνομος παρουσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῇ Εὐρωπαϊκῇ Ἐνώσει ἐν Βελγίῳ.

β) Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δεσμεύονται νὰ συνεργάζονται πρὸς παροχὴν τῆς ἐνιαίας μαρτυρίας εἰς θέματα πίστεως, διδασκαλίας, παραδόσεως, πνευματικότητος καὶ ζωῆς παρὰ τῇ Εὐρωπαϊκῇ Ἐνώσει.

2. Ἐπὶ τοῦ θέματος «*Ρύθμισις λεπτομερειῶν ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Γραφείου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Ἀθήναις*»:

α) Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐκπροσωπεῖται ἐν Ἀθήναις διὰ τοῦ Γραφείου Αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν Φαναρίῳ ἀπὸ κοινού ἀποφασισθέντα (Συμφωνία 15ης Ἰουνίου 1998).

β) Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ ὀνομάζεται Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τούτου.

γ) Οὗτος εἶναι Ἐκπρόσωπος τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου ὡσάκις ὀρίζεται καὶ πρὸς τούτο. Τοῦτο σημαίνει ὅτι διὰ τὰς περιπτώσεις ἐκτὸς τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ Γραφείου, ὡς αὐταὶ ἀπεφασίσθησαν ἐν Φαναρίῳ, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὀρίζει τὸν ἑαυτοῦ κατὰ περίπτωσιν ἐκπρόσωπον.

δ) Τὰ ὡς ἄνω σημεῖα (α, β, γ) ἀποφασίζονται ἐπ' ἀναφορὰ πρὸς τὰς ἐκατέρωθεν Συνόδους.

3. Ἐπὶ τοῦ θέματος «*Ἐπίσκεψις τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὴν Ἀγιοπάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος*»:

Καθωρίσθησαν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὴν Ἀγιοπάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν προσεχῆ μῆνα Μάιον καὶ ἀνετέθη εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ὀρθοθεῖσαν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Μάξιμον ὁ καθορισμὸς τοῦ ὀριστικοῦ προγράμματος τῆς ἐπισκέψεως ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἐγκρίσει τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος.

4. Ἐπὶ τοῦ θέματος «*Ἡ ἀντιμετώπισις προβλημάτων ἐκ τῆς δράσεως τῶν Παλαιοημερολογιτῶν - "ἐνισταμένων" ἐκτὸς Ἑλλάδος*»:

Ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο ἐξητάσθησαν τὰ προβλήματα, τὰ ἐκ τῆς δράσεως τῶν Παλαιοημερολογιτῶν - «ἐνι-

σταμένων» προκύπτοντα καὶ ἐπεσημάνθησαν ἀναλελυμένως τὰ ληπτέα μέτρα, ἐπὶ τῶν ὁποίων καὶ θὰ γίνωσιν αἱ δέουσαι εἰσηγήσεις πρὸς τὰς Συνόδους τῶν δύο Ἐκκλησιῶν διὰ τὰ ἐφ' ἑξῆς.

5. Ἐπὶ τοῦ θέματος «*Σχέσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸ Π.Σ.Ε. καὶ ἐν γένει τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν*»:

Εἰς τὰς σχέσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, κατόπιν ἐκτεταμένης συζητήσεως καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τόσο τῆς σημερινῆς πραγματικότητος ἐν τῷ συγχρόνῳ Οἰκουμενισμῷ ὅσον καὶ ἐπ' ἀναφορὰ πρὸς τὰς ἐν τῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ Διορθοδόξῳ Συναντήσῃ περιγραφείσας τοποθετήσεις τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ἐθεωρήθη σκόπιμον καὶ ἐπάναγκες ὁπως:

α) Ἐνισχυθῆ διὰ παντὸς τρόπου καὶ μέσου ἡ Ὁρθόδοξος αὐτοσυνειδησία,

β) Ἐπιβεβαιώσωμεν τοὺς ἐν τῷ κειμένῳ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Διορθοδόξου Συναντήσεως διαλαμβανομένους ὅρους, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς συμμετοχῆς ἡμῶν ἐν τῷ Π.Σ.Ε. καὶ ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει,

γ) Συνεχισθῆ ἡ κρατήσασα πρᾶξις προσεννοήσεως καὶ συνεργασίας μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς καθορισμὸν τῶν ἐν ἐκάστῃ περιπτώσει καὶ ἐν ἐκάστῳ θεματι «θέσεων» τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν,

δ) Προωθήσωμεν τὴν ἔκδοσιν χωριστῶν δηλώσεων τῶν Ὁρθοδόξων Ἀντιπροσωπειῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὰ θεωρούμενα ἐντὸς τοῦ Π.Σ.Ε. εἰδικῶν βάρους ζητήματα.

Τὰ λοιπὰ θέματα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἔλλειψι χρόνου, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ συζητηθῶν κατὰ τὴν παροῦσαν φάσιν τῶν διμερῶν συνομιλιῶν μετὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, θέλουσι δὲ μελετηθῆ εἰς προσεχῆ φάσιν.

Εἰδικώτερον δὲ διὰ τὸν ἐορτασμὸν τοῦ Ἰωβηλαίου τοῦ ἔτους 2000, ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη πληρεστερας συνεργασίας μετὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἵνα ἐξαρθῆ καταλλήλως ἡ χριστιανικὴ σημασία τοῦ γεγονότος, ὥστε νὰ εἶναι πλήρης ἡ ἐνημέρωσις τῶν ἐκατέρωθεν ποιμνίων καὶ ἀνάλογος ἡ ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἡ ἐν εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι συμμετοχὴ τούτων εἰς τὰς ἐκδηλώσεις.

Αἱ συνομιλίας διεξήχθησαν ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς κατανοήσεως καὶ συνεργασίας, ἐλήφθησαν δὲ αἱ προσήκουσαι ἀποφάσεις, ἐπὶ περαιτέρω συσφίγξει τῶν μετὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν παραδοσιακῶν ἀδελφικῶν σχέσεων καὶ τῆς συνεργασίας αὐτῶν, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπὶ προαγωγῇ τῆς πανορθοδόξου ἐνότητος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11ῃ Σεπτεμβρίου 1998

Οἱ Προέδροι τῶν ἐκατέρωθεν Ἀντιπροσωπειῶν

† Ὁ Ἐφέσου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Κορίνθου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΤΟΥ*

6. *Ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία ὡς πρόδρομος τῆς χριστιανικῆς θρησκείας - Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βελανιδιάς.* Ἀθήναι 1907. Ὁ λόγος ἐξεφωνήθη κατὰ τὴν εἰς Διάκονον χειροτονίαν του ἐν τῇ ὡς ἄνω Μονῇ, τῇ 21 Φεβρουαρίου 1907.

Εἰς τὸν Λόγον τοῦτον, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀξιολόγων σκέψεων γράφει καὶ ταῦτα: «Ἡ φιλο-

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας
κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

σοφία ἢ Ἑλληνικὴ προϋπάρξασα Πρόδρομος καὶ Ἀπόστολος τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐδόλως ἠδυνήθη ὅπως διαμορφώσῃ ιδεώδη ἀνθρωπίνην πολιτείαν, ἥτις μόνον ἐπεκράτησεν, ὅτε “ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο” (Ἰω. Α' 14), τὸ δὲ ἀληθινὸν φῶς ἐπέλαμψεν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα (Β' Κορ. Δ' 6) ὅτε ἔφθασε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου (Γαλ. Δ' 4)». Καὶ περαιτέρω: «Ἡ ἐπιστήμη ἀνευ τῆς ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκείας μάτην περιᾶται ὅπως ἀνεύρη ἦν ἐπιδιώκει ἀλήθειαν, “διότι κἂν τις τέλειος ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων, τῆς ἀπὸ Θεοῦ σοφίας ἀπούσης εἰς οὐδὲν λογισθήσεται” (Σολ. Θ' 6), ἰλιγγιᾶ δὲ διαποροῦσα πρὸ τῶν ἐκπληκτικῶν μυστηρίων τῆς φύσεως, ἄπερ ὁ Δημιουργὸς ἔθετο ἀνώτερα τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως». Καὶ καταλήγει διὰ τῆς προσφωνήσεώς του πρὸς τὸν χειροτονητὴν του Ἐπίσκοπον Μεσσηνίας Μελέτιον Σακελλαρόπουλον (1904-1933): «Καὶ ἤδη ἐπίθεες, Πανιερώτατε, ἐπεικῶς τὰς Πανιέρους Σου χεῖρας καὶ εὐλόγησόν με, αἱ δ' εὐχαὶ τῆς Σῆς Πανιερότητος, τοῦ Πανοσιωτάτου Πατρός, καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἱεροῦ τούτου καταγωγίου, ἔσονταί μοι ἀρωγοί, ὅπως ποτὲ δυνηθῶ καὶ ἀναφωνήσω “Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα” (Β' Τιμ. Δ' 7). Γένοιτο».

7. *Τὸ θέατρον καὶ ὁ χριστιανισμός.* Ἀθήναι 1907. Εἰς τὴν μελέτην ταύτην καταλήγει διὰ τῶν

ἐξῆς: «Ὁ θεομὴν ἔχων τὴν πίστιν ἱερεὺς ὀφείλει νὰ μὴ συχνάζῃ εἰς τὰ θέατρα... Βεβαίως οὐτε ὁ Ἐπίσκοπος οὐτε ὁ ἱερεὺς πρέπει ἐν ταῖς ὀμιλίαις αὐτῶν καὶ μάλιστα ταῖς Ἐκκλησιαστικαῖς νὰ ἀποτρέπωσιν ἢ νὰ παρεμποδίζωσιν τὴν εἰς τὰ θέατρα φοίτησιν τῶν χριστιανῶν, ὅταν δὲν πρόκειται περὶ δραμάτων ἀνηθικῶν, ἀλλ' αὐτοῖς προσῆκει ὁ ἥρεμος καὶ συνετὸς βίος ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν καὶ ἡ διηνεκὴς πρὸς τὸν Θεὸν δοξολογία. Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν δὲν ἔχει ἀνάγκην τοιαύτης καινοτομίας».

8. *Ἐλεγχος τῆς συγγραφῆς καὶ μεταφράσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου Milasch.* Ἀθήναι 1907.

Εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ἐδημοσίευσεν τὸν αὐστηρῶς ἐπιτιμητικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν περιεχομένου «Ἐλεγχον», διὰ τῶν ἐξῆς: «Ἐσχάτως ἐν τῇ ἡμετέρῃ γλώσσῃ μετεφράσθη τὸ “Ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον” τοῦ σεβ. ὀρθοδόξου Ἐπισκόπου Ζάρας τῆς Δαμαλτίας κ. Νικοδήμου Μίλας κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Τριάδος κ. Μελετίου Ἀποστολοπούλου, δαπάναις τῆς Βιβλιοθήκης Μαρασλῆ.

»Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἐκπονηθὲν ὑπὸ ἐμβριθοῦς ἐπιστήμονος καὶ κρατίστου ἐρμηνευτοῦ τοῦ Κανονικοῦ δικαίου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἠδύνατο νὰ καταστῇ πόνημα χρῆσιμον ἐκ γενικῆς ἀπόψεως, ἐμπεριέχει ὅμως ἀβλεπτήματα πολλὰ ὡς πρὸς τὴν νεωτέραν νομοθεσίαν τῆς Ἑλλάδος, πιθανὸν δὲ καὶ τῶν ἄλλων κρατῶν. Ἀλλ' ὡς μὴ ὄφελον οὐδεμία διακρίνει τοῦτο ἐπιμελεημένη παρατηρητικότης καὶ ἰδιάξουσα προσοχὴ ὡς πρὸς τὰς διαφόρους παραπομπάς, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ διαλαμβανόμεναι ἰδέαι καὶ γινῶμαι τοῦ συγγραφέως.

»Τοῦτο πασιδήλως καταφαίνεται ἐκ τῆς πληθώρας τῶν ἐσφαλμένων ὑποσημειώσεων. Ἀπαιτεῖται βεβαίως χαλκέντερος ὑπομονὴ καὶ χρόνος μακρὸς ὅπως ἀναδιφήσῃ τις τὰς τρισχιλίας περὶ που παραπομπὰς τῆς συγγραφῆς ταύτης. Ἀλλ' οὐδὲ σκόπιμον εἶνε τοῦτο διὰ τὸν μὴ προτιθέμε-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 614 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15 τεύχους.

νον ἵνα ποιήσῃται (διορθώσεις καὶ προσθήκας) εἰς τὸ ἔργον. Καθ' ὅσον ἡ ἔλλειψις τοῦ ὀλίγου καταδεικνύει διὰ τὸ πολὺ. Ἡμεῖς περὶ τὰς 400 σελίδας ἐρευνήσαντες διεκρίναμεν πολλὰς ἡμαρτημένας παραπομπάς, ἃς ἐκθέτομεν παρακατιόντες. Τοῦτο κατὰ πολὺ μειοῖ τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου, δυναμένου τινὸς καὶ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὁ συγγραφεὺς καὶ τοι ἔγραφεν τὸ δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας οὐδόλως ἠδυνήθη ἐν τῇ ἱστορήσει τῶν γεγονότων τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος ὅπως ἀρθῇ ὑπεράνω τῶν φυλετικῶν παθῶν καὶ νὰ λησμονήσῃ τὴν Σλαυϊκὴν αὐτοῦ καταγωγὴν.

»Ὡς πρὸς ταῦτα ὁ μεταφράσας τὸ ἔργον ἀπαξ ποιούμενος ἐν τούτῳ σχόλια, ἐπεξηγήσεις ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ διορθώσεις, καθήκον εἶχε νὰ ἐπεξεργασθῇ καὶ διευκρινήσῃ ὅλα τὰ ἐσφαλμένα, ἃ ἤδη βαρύνουσι τὴν διορατικότητα καὶ τὰς γνώσεις αὐτοῦ.

»Διὰ δὲ τὰ ἱστορικῶς ἀναληθῆ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν Βουλγαρικὴν ὑπόθεσιν, ἔτι πλέον εἶχε ἐπιτακτικὴν μάλιστα ὑποχρέωσιν, Ἑλλήν οὔτος, νὰ ἀνασκευάσῃ ταῦτα μακρολογῶν καὶ ἐκτείνων τὸν λόγον, ἵνα μὴ παρίσταται ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὡς φυλετικῶς ἐνεργήσασα, ὡς ἀδικήσασα ὀρθόδοξον λαόν. Πλὴν τούτων, τοῦ ἔργου προτάσσεται μακρὸς πρόλογος τοῦ μεταφράστου, ὅστις ἀντὶ νὰ διευκρινίσῃ τὰ πολλὰ ἐν τῷ συγγράμματι σκοτεινὰ ζητήματα, τὰ ἐν πολλοῖς ἀντιφάσκοντα, τὸνναντίον χρησιμοποιοεῖται ὡς προσωπικὴ ἐπίθεσις, ἀναξία κληρικοῦ κατὰ τοῦ ἔργου τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Μεσσηνίας, ὅπερ σοφισματωδῶς ἀναλύεται καὶ ὑπόυλως ἐπικρίνεται πλαστογραφουμένων καὶ νοσημάτων καὶ λέξεων». Εἰς τὸ τέλος τοῦ «Ἐλέγχου» ὁ Ἱεζεκιήλ καταχωρίζει τὰ ἐξῆς: «Τοιοῦτος ἄρα εὐρυμαθὴς ἐπιστήμων ὁ κ. Μελέτιος Ἀποστολόπουλος ἐπεχείρησε ἐξ ἑνὸς τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου τοῦ Μίλας, ὅπερ ἄλλος τις ἄξιος ἠδύνατο ν' ἀναδείξῃ περισπούδαστον, καὶ ἐξ ἑτέρου τὴν ἐπίκρισιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου τοῦ Σεβ. Μελετίου Σακελλαροπούλου. Ἀληθῶς ὁμως ἠστούχησεν εἰς ἀμφοτέρω, ἀναδειχθεὶς μόνον διαδόχῃ τῶν Σλαυϊκῶν ψευδολογημάτων.

»Καὶ ὁ μὲν μεταφραστὴς μισθωθείς μετεγλώττισε ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ τί μεθρομήνευσε. Συνιστῶμεν ὁμως εἰς τὸν συγγραφέα τὴν γενικὴν τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀνακάθαρσιν, διὰ τῆς ἐπιμελεμένης ἀναδρομῆς καὶ ἐρεύνης τῶν πηγῶν καὶ παραπομπῶν, διὰ προσεκτικωτέρας κατα-

γραφῆς τῶν νεωτέρων νόμων τῶν ὀρθοδόξων Κρατῶν καὶ τοῦτο ἐπιβάλλεται εἰς τὸν Σεβ. Μίλας, ὅπως διὰ νέας αὐτοῦ ἐκδόσεως ποιήσῃται τὴν τοῦ ἰδίου ἔργου ἐπιστάσιαν ἀκριβεστέραν.

»Ἡμεῖς δὲ ποιησάμενοι ἐπιστημονικὸν τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἔλεγχον οὐδόλως προτιθέμεθα ὅπως μειώσωμεν τὴν περὶ τοῦ συγγραφέως Σεβ. Ἐπισκόπου Ζάρας Νικοδήμου Μίλας ἰδέαν, ὅστις τυγχάνει ὄντως ἐκ τῶν ἀρίστων Ποιμεναρχῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ λόγῳ ἠθους καὶ μαθήσεως, τὸ δὲ ἔργον αὐτοῦ ἐπιστημονικώτερον διευθετούμενον εἰς νεωτέραν ἐκδοσὶν θέλει καταστῆ ὄντως χρησιμώτερον καὶ ἐπωφελέστερον εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν.

Προσθέτει δέ, ὡς κατακλείδα, ἀρκετὰς σελίδας ἀναφερομένας εἰς τὸ «Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον τοῦ Σεβ. Μελετίου Σακελλαροπούλου» καὶ εὐμενεστάτας «Κρίσεις» περὶ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου» τούτου, προερχομένας ἀπὸ Ἑλλήνων καὶ ξένους ἐπιστήμονας.

9. Ὁ πολύφημος καὶ πολύσοφος Κύριλλος ὁ Λούκαρις. Ἀθήναι 1907.

Εἶναι ἡ τρίτη Λουκάριος διατριβὴ μετὰ τὰς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ 4 ἐκδοθείσας.

10. «Σιών» Ἐυρετήριον μετὰ προλεγόμενων καὶ σημειώσεων, Ἀθήναι 1909. Ἀφιερῶνται «Διονυσίῳ τῷ Λάτῃ εἰς μνήμην ἀγήρω. Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοι προσφέρω Δέσποτα». Εἰς τὸ ἔργον εὐρετηριάζονται 9 τόμοι τοῦ θεολογικοῦ περιοδικοῦ «Σιών» (1881-1889), συντάκτης καὶ ἐκδόχῃς τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ Ζακύνθου Διονύσιος Λάτας (1884-1894).

Εἰς τὸν Πρόλογον τοῦ «Εὐρετηρίου» ὁ φιλόπρονος καὶ ἐρευνητικὸς Ἱεζεκιήλ, σημειῶναι, μετὰξὺ ἄλλων, καὶ ταῦτα: «Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν μου ἐκ τῶν καθηκόντων τοῦ προσωρινοῦ κατὰ μετάπεψιν Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη, ἠδέως πάνυ ἐπανέρχομαι εἰς ὅσας ἡμιτελεῖς ἐγκατέλιπον πνευματικὰς ἀσχολίας.

»Καὶ ἤδη εὐθὺς φέρω εἰς φῶς τὸ παρὸν εὐρετήριον τῶν 9 τόμων τοῦ θεολογικοῦ περιοδικοῦ Σιών, ὅπερ ὀλόκληρον τυγχάνει, ὡς γνωστόν, ἔργον τοῦ κλεινοῦ καὶ αἰοδύμου ἐκείνου Ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου Διονυσίου τοῦ Λάτα.

»Ἡ Σιών ἐν τῇ παρ' ἡμῖν θεολογικῇ κινήσει ἐσημείωσεν ἀξιοπαρατήρητον ἐποχὴν, περιλαβοῦσα ἐν ταῖς ὑπερχιλιαρίθμοις σελίσιν αὐτῆς, ποικίλην ὕλην ἐγκατεσπαρμένην, καὶ ἀναγομένην εἰς μυρία ὅσα θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα.

» Ἡ ἔναρξις τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἐγένετο τὴν 7 Ἰανουαρίου 1881 καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς 26 Ἰουλίου 1889, ἤτοι 9 περιόπου ἔτη. Ἡ δὲ κυκλοφορία αὐτῆς ἦτο καταπληκτικὴ καὶ ἠρίθμει συνδρομητὰς οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν κατ' Ἀνατολὴν Ὀρθοδοξίαν, ἐπέτυχε δ' ὁ συντάκτης ὥστε ἡ ὕλη αὐτῆς νὰ θεωρῆται ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρουσα καὶ διὰ τὸν θεολόγον καὶ ἐπιστήμονα ἱερέα καὶ διὰ τὸν χειρῶνακα χριστιανόν.

» Ἡ Σιών εἶναι καὶ νῦν σπουδαῖον πρόχειρον βοήθημα, ἰδίᾳ διὰ τοὺς μὴ μετέχοντας ἐπιστημονικῆς μορφώσεως ἱερεῖς, καὶ ἐν γένει διὰ τοὺς φιλοθρησκούς καὶ ζηλωτὰς χριστιανούς, οἵτινες δύναται ἐν αὐτῇ νὰ εὕρωσι τὴν λύσιν πάσης ἀπορίας».

11. Ἀναγκαῖαι μεταρρυθμίσεις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἱεροσολύμοις 1911.

Ἡ μελέτη αὐτῆ τοῦ ζηλωτοῦ διὰ τὸ καλὸν τῆς Ἐκκλησίας Ἰεζεκιήλ, εἶναι ἀξία προσοχῆς καὶ ἀποτελεῖ συμβολήν, ἐν σχέσει βεβαίως πρὸς τὰ τότε δεδομένα, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, ὅτε ἐδημοσιεύθη, ἐν ἔτει 1911, εἰς τὸ ἐπίσημον περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων «Νέα Σιών» καὶ ἐκυκλοφόρησε ἐν ἀνατύπῳ «Τύποις Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου». Ὁ συγγραφεὺς ἦτο τότε «Ἀρχιμανδρίτης τῆς Τεργεσταίας Ἑλληνικῆς Κοινότητος».

Εἰς τὰς τέσσαρας ἐνότητες τῆς μελέτης ἐκτίθενται αἱ γνώμαι αὐτοῦ διὰ τὰς «ἀναγκαῖας μεταρρυθμίσεις», ἀναφερομένας εἰς τὴν συγκρότησιν τῆς Συνόδου, τὸν Βασιλικὸν Ἐπίτροπον «χωρὶς νὰ ἔχη οὗτος οὐδὲν δικαίωμα ἀρνησικυρίας εἰς τὸ νὰ ὑπογράφη τὰς Συνοδικὰς πράξεις», προσθέτων, ὅτι «ὁ θεσμὸς οὗτος τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου ἀντίκειται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος», εἶναι ὅμως δεδομένον «ὅτι ὁ Βασιλεὺς εἶναι σήμερον προστάτης τῆς Ἐκκλησίας». Ἀναφέρεται, περαιτέρω, εἰς τὰ πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια Συνοδικὰ δικαστήρια, εἰς τὸν σωματικὸν περιορισμὸν κληρικῶν καὶ μοναχῶν, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἡγουμενοσυμβουλίων, εἰς τὴν σύστασιν τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ τὸν καθορισμὸν ὑπαλλήλων ἐν αὐταῖς, εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος τῶν Ἐπισκόπων, δεδομένου ὅτι οὗτοι «καὶ πρὶν καὶ σήμερον γλίσχρως ἐξοικονομοῦσι τὰ ἐπιτήδεια πρὸς συντήρησιν». Ὡσαύτως ἀναφέρεται εἰς τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον καὶ τὴν δαπάναις αὐτοῦ ἀνέγερσιν ἀξιοπρεπῶν Ἐπισκοπικῶν μεγάρων «πρὸς κοσμιωτέραν τῆς Ἐκκλησίας παραστάσιν», καὶ εἰς τὴν «διαβάθμισίν τι-

νων Ἐπισκοπικῶν θρόνων (Κορινθίας, Πατρῶν, καὶ Θηβῶν, ὡς Ἀποστολικῶν ἐδρῶν, καὶ Μονεμβασίας). Πολὺ ἐνδιαφέρον δεικνύει καὶ διὰ τὴν Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολήν, καὶ διὰ τοὺς «Ἱεροκῆρυκας τοῦ κράτους» διὰ τοὺς ὁποίους προτείνει «ἐτησίως ἐπὶ ἓνα μῆνα νὰ συνέρχωνται ἰδίᾳ ἐν τῇ Μονῇ Πετράκῃ πρὸς ἀσκησιν καὶ συσκειψιν». Προτείνει ἐπίσης ὅπως ἡ Πολιτεία καὶ Ἐκκλησία προνοήσουν διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν μελλόντων ἱερέων, καὶ διὰ τὴν παροχὴν τῶν μέσων ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως αὐτῶν. Ἐπικειμένης δὲ τῆς, κατὰ τὸν τότε ἰσχύοντα νόμον, ἐκλογῆς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων γράφει, ὅτι πρέπει «οἱ Σεβ. Ἐπίσκοποι δι' ἐγκυκλίων νὰ προτρέψωσι τοὺς εὐσεβεῖς οἰκοκυραίους καὶ χρηστοὺς οἰκογενειάρχας, ἵνα ἀποδυθῶσιν εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα... μήπως οἱ ἐξ εὐσεβείας καὶ ζήλου ὀρμώμενοι ἀπόσχῳσι τῆς ἐκλογικῆς διαπάλης καὶ ἀφήσωσιν οὕτω ἐλεύθερον τὸ στάδιον εἰς τοὺς γνωστοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπιτρόπους».

12. Ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ (Ἀσματολογία). Τεῦχος πρῶτον. Τεργέστη 1912. Ἀφιερῶνται «Μελετήν Ἐπισκόπῳ Μεσσηνίας ἐμοὶ δὲ Πνευματικῷ Πατρὶ καὶ Δεσπότη». Εἰς τὸ Συναξάριον γράφει ὁ συντάκτης τῆς Ἀκολουθίας Ἰεζεκιήλ τὰ ἑξῆς: «Τῷ αὐτῷ μηνί, Ἰουλίου ΚΓ'. Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἁγίου καὶ ἐνδόξου Προφήτου Ἰεζεκιήλ, οὗ Πάνσεπτος ὁ Ναὸς ἱδρύεται ἐν Σπηλαίῳ ἐν τῷ ὄρει Βελανιδιᾷ τῆς Ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Μεσσηνίας, ἔνθα ἐτησίως ἡ Συναξίς αὐτοῦ ἐπιτελεῖται».

Ὁ μικρὸς πάνσεπτος σπηλαιώδης Ναὸς «ἐν Σπηλαίῳ ἐν τῷ ὄρει Βελανιδιᾷ», μεσημβρινῶς τῆς Μονῆς Βελανιδιάς, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἔχει καταχωσθῆ καὶ ἐλάχιστα ἴχνη αὐτοῦ ὑπάρχουν σήμερον.

13. Λόγοι ἐκφωνηθέντες ἐν τῷ ἐν Τεργέστη ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Τεργέστη 1914.

Δύο Λόγοι δημοσιεύονται εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο. Ὁ πρῶτος ἐπιγράφεται «Λόγος ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν 6 Δεκεμβρίου 1913 ἐν τῷ ἐν Τεργέστη ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου», ὁ δὲ δεῦτερος «Λόγος ἐπιμνημόσυνος εἰς τοὺς πεσόντας Ἡρώας τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου». Ὁ Ἰεζεκιήλ, ὡς προανεφέρθη, διετέλεσε Ἐφημέριος τῆς ἐν Τεργέστη Ἑλληνικῆς Κοινότητος, καὶ ἐν αὐτῇ ἐφημερεύων, ἀποφάσει Πατριαρχικῆ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπενεμήθη εἰς αὐτὸν τὸ ὄφρῳκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου «τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως».

(Συνεχίζεται)

ΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΩΝ 2000 ΕΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΠΑΤΡΩΝ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Διὰ Πατριαρχικοῦ Γράμματος, ἀπὸ 28ης Νοεμβρίου 1996, τοῦ Προκαθημένου τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Διοδώρου, ἐγνώσθη ἡμῖν ὅτι «τὸ παλαίφατον Πατριαρχεῖον... περιέπον τοὺς Τόπους τῆς Χάριτος, οἵτινες συνεδέθησαν μετὰ τῆς ἐπιγείου παρουσίας τοῦ Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ ἡμῶν, προγραμματίζει τὴν διοργάνωσιν Πανορθόδοξων ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων», ἐπὶ τῇ ἐγγιζούσῃ ἐπετείῳ τῶν 2.000 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Ἀποκορύφωμα δὲ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων ἔσται τὸ Πανορθόδοξον Πατριαρχικὸν Συλλεῖτουργον... εἰς τὴν Βασιλικὴν τῆς Γεννήσεως, ἐν Βηθλεέμ, τὴν 25ην Δεκεμβρίου 1998 (7 Ἰανουαρίου 1999)».

Ἡ Α. Θ. Μακαριότης ἔγνω, ὅπως ἐπικαλεσθῆ τὰς ταπεινὰς ἡμῶν ὑμολογικὰς ἐπιδόσεις, πρὸς κατάρτισιν «ἀσματικῆς ἀκολουθίας, ἥτις ψαλλήσεται κατὰ τὴν πανίερον ἐκείνην τελετὴν καὶ συλλειτουργίαν».

Ἀπεδέχθημεν λίαν εὐχαρίστως τὴν τιμητικὴν ταύτην ἀνάθεσιν. Καὶ ἐπελήφθημεν τοῦ ἔργου, σὺν Θεῷ ἀντιλήπτορι.

Οὐχ ἦπτον εὐρέθημεν ἐνώπιον εὐλόγου διλήμματος. Ἐν τῇ μεγαλωνύμφῳ ἐορτῇ τῶν Χριστουγέννων δυσκόλως δύναται νὰ παρεμβληθῆ ἕτερα πλήρης ἀσματικὴ Ἀκολουθία, ἐφ' ὅσον θὰ δεσποζῶσιν οἱ ὕμνοι τῆς Ἐορτῆς. Ἐλάχιστά τινα τροπάρια θὰ ἠδύναντο νὰ εὔρωσι θέσιν ἐν αὐτῇ, κατὰ παραχώρησιν τοῦ Τυπικοῦ, ἐπὶ τῷ Ἰωβηλαίῳ τούτῳ τῷ ἐξαιρέτῳ.

Ὅθεν κατελήξαμεν εἰς τὴν ἐξῆς σκέψιν καὶ λύσιν:

Ἐθεωρήσαμεν, ἀφ' ἐνός, ὅτι ἡ ὑπ' ὄψιν Ἀκολουθία θὰ πρέπει νὰ εἶναι «πλήρης» καὶ εὐχρηστος, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῶν ἐπιτοπιῶν καὶ πανηγυρικῶν ἐκδηλώσεων ἐν Βηθλεέμ, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ ἔτους 2000 μ.Χ. εἰς τὴν «ἀγίαν Γῆν», καὶ δὴ καὶ

εἰς τὰς λοιπὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, ἐν ὧν ἢ ἐν μέρει, ἐνδεχομένως καὶ ἐν μεταφράσει εἰς τὰς μὴ ἑλληνοφώνους Ἐκκλησίας, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ θὰ προγραμματισθῶσι κατὰ τὸν τρόπον σχετικαὶ τελεταί. Ἀφ' ἑτέρου, διὰ τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς μερικῆς χρήσεως αὐτῆς ἐν τῇ πανεορτῆ συλλειτουργίᾳ τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἐπιλογὴν καὶ τὴν Τυπικὴν διάρθρωσιν τῶν ὕμνων τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς δισχιλιετηρίδος ἀπόκειται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀρμοδίαν, νὰ καθορίσῃ. Ὁμοίως καὶ εἰς τὰς κατὰ τὸν τρόπον ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς.

Ἐν Πάτραις, τῇ 22ᾳ Ἰουλίου 1997

† ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΩΝ 2000 ΕΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΠΑΤΡΩΝ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα»· Στιχηρὰ Προσόμοια.*
 Ἦχος α'. Πανεύφημοι μάρτυρες.

Ὡς ἦλθε τὸ πλήρωμα εἰδώς,
 τοῦ χρόνου τῆς χάριτος,
 τὸν ἑαυτοῦ ἐξαπέστειλεν
 Υἱὸν ὁ ὕψιστος,
 ἵνα εὐδοκία ἐν ἀνθρώποις γένηται,
 ἐν πόλει Βηθλεέμ, ὑπὲρ ἔννοιαν
 καὶ ὄρους φύσεως,
 Ὅν Σωτῆρα ἐκδεχόμενοι
 ἀνυμνοῦμεν, εἰς αἰῶνας ἔκτοτε.
 Ἐπέστη ὁ ἄγγελος Θεοῦ
 εὐαγγελιζόμενος,

* Τὰ παρόντα τροπάρια ἔχουσιν ὡς θέμα τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ.

ὅτι ἐτέχθη Χριστὸς Σωτὴρ
λαοὶ σκιρτήσατε,
φυλαί τε καὶ γλώσσαι αὐτὸν ἀπαγγείλατε,
αἰῶνες ἐπερχόμενοι εἶπατε
εἰς γῆς τὰ πέρατα·
ἐκ Σιών τὰ εὐαγγέλια
τοῖς ἀνθρώποις, εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐκ σοῦ ἐξελήλυθε Χριστὸς,
γῆ Ἰουδα ἐνδοξε,
Υἱὸς Θεοῦ ὁ προάναρχος
καὶ συναΐδιος,
Οὐ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα ἢ ἐχθές,
καὶ χίλια εἰσέτι ἐφήμερα
αὐτῷ λογίζονται·
ὁ χριστῶννυμος δὲ στέφανος
τῶν αἰώνων, σύσσημον ὑψοῦταί σοι.

Χριστὸν ὑπεδέξατο ἡ γῆ
Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ,
ὁδὸν θαλάσσης ὀριζουσα,
πρὸς Ἰορδάνην τε
καὶ εἰς Γαλιλαίαν τῶν ἐθνῶν ἀπάγουσα·
ἐν ταύτῃ ἀπαρχὴν ἐποιήσατο
τῆς διδαχῆς αὐτοῦ·
ὁ λαὸς δὲ ὁ καθηήμενος
ἐν τῷ σκοτει, εἶδε φῶς τὸ ἄδυτον.

Εἰρήνης τὸν ἄρχοντα, πιστοί,
δεῦτε ἱκετεύσωμεν,
καὶ ἀκοὰς ἀποστρέψαντες
ἐκ φοβερῶν πληγῶν,
ἀκαταστασίας, καὶ τῆς συμπλοκῆς ἐθνῶν,
Αὐτῷ πᾶσαν ἐλπίδα τιθέμενοι,
ἐνατενίσωμεν,
ἐρχομένῳ εὐλογῆσαι νῦν,
ἐξ Ἐφᾶς, αἰῶνας τοὺς μέλλοντας.

Παρθένε Μητρόθεε, Χριστὸν
ἐν σαρκὶ γεννήσασα,
υἱὸν ἀνθρώπου γενόμενον,
ἐκ τῆς νηδύος σου,
Κεχαριτωμένη, ἐκλεκτὴ παρὰ Θεῶ,
τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον συντρίψασα,
δέξαι τὴν αἴνεσιν,
ἣν προσάγουσι τὰ τέκνα σου,
ἐν εἰκάδι αἰώνων, Πανάχραντε.

Δόξα. Καὶ νῦν.

(Τῶν Χριστουγέννων. Ἐκ τοῦ Μηναίου).

Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς,
ἡ πολυαρχία τῶν ἀνθρώπων ἐπαύσατο·
καὶ σοῦ ἐνανθρωπήσαντος ἐκ τῆς Ἀγνῆς,

ἡ πολυθεΐα τῶν εἰδώλων κατήργηται.
Ἐπὶ μίαν βασιλείαν ἐγκόσμιον αἱ πόλεις γεγέννηται·
καὶ εἰς μίαν δεσποτείαν θεότητος τὰ ἔθνη ἐπίστευσαν.
Ἀπεγράφησαν οἱ λαοί, τῷ δόγματι τοῦ Καίσαρος·
ἐπεγράφημεν οἱ πιστοί, ὀνόματι θεότητος
Σοῦ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ ἡμῶν.
Μέγα σου τὸ ἔλεος· δόξα Σοι.

Εἰσόδος. Φῶς ἰλαρόν. Καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

(Ἐπὶ μὲν τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ὀριζόμενα, μετὰ τῶν ἐνδιαμέσων τροπαρίων: «Λαθὼν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ σπήλαιον» καὶ «Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου» καὶ τῶν οἰκείων στίχων· ὡς καὶ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς Ἑορτῆς). Ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ, τὰ ἐπόμενα·

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα (θ' 6-8).

Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς, καὶ ἐδόθη ἡμῖν,
οὐ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ· καὶ
καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, «Μεγάλης βουλῆς ἄγγελος,
θαυμαστὸς σύμβουλος, Θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστής,
ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος»·
ἄξω γὰρ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας·
εἰρήνην καὶ ὑγίαν αὐτῷ. Μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ·
καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὄριον·
ἐπὶ τὸν θρόνον Δαβὶδ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ,
κατορθῶσαι αὐτὴν καὶ ἀντιλαβέσθαι αὐτῆς ἐν
κρίματι καὶ δικαιοσύνῃ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα. Ὁ ζῆλος Κυρίου Σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα.

Προφητείας Ἱερεμίου τὸ ἀνάγνωσμα

(Βαρούχ γ' 36 - δ' 4)

Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν· οὐ λογισθήσεται ἕτερος
πρὸς αὐτόν. Ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, καὶ
ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ
τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ. μετὰ δὲ ταῦτα
ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανέστραφη.
Αὕτη ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ Θεοῦ,
καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα.
πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτὴν, εἰς ζωὴν· οἱ δὲ καταλιπόντες
αὐτὴν ἀποθανοῦνται. Ἐπιστρέφου Ἰακώβ καὶ ἐπιλαβοῦ
αὐτῆς. διόδευσον πρὸς τὴν λάμπιν, κατέναντι τοῦ
φωτὸς αὐτῆς. Μὴ δῶς ἐτέρῳ τὴν δόξαν σου,
καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔθνη ἀλλοτρίῳ.
Μακάριοι ἐσμεν Ἰσραὴλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τῷ Θεῷ
ἡμῖν γνωστὰ ἔστι.

Παρομιῶν τὸ ἀνάγνωσμα (η' 22-30).

Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, εἰς ἔργα αὐτοῦ. Πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, ἐν ἀρχῇ πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι. Καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι. πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. Πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, πρὸ δὲ πάντων τῶν βουνῶν γεννᾶ με. Κύριος ἐποίησε χώρας καὶ ἀοικήτους, καὶ ἄκρα οἰκούμενα τῆς ὑπ' οὐρανόν. Ἦνίκα ἠτοίμαζε τὸν οὐρανόν, συμπάρημην αὐτῷ, καὶ ὅτε ἀφώριζε τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων. Ἦνίκα ἰσχυρὰ ἐποίησε τὰ νέφη, καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ' οὐρανόν. Ἐν τῷ τιθεῖναι τῇ θαλάσῃ ἀκριβασμὸν αὐτοῦ, καὶ ὑδάτα οὐ παρελεύσεται στόμα αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρὰ ἐποίησε τὰ θεμέλια τῆς γῆς, ἤμην παρ' αὐτῷ ἀρμόζουσα. Ἐγὼ ἤμην ἢ προσέχαιρε καθ' ἡμέραν δὲ ἠψφραινόμεν ἐν προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ.

Εἰς τὴν Λιτὴν. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Ο πρὸ αἰῶνων ὑπάρχων Θεὸς καὶ προάναρχος, ἐν ἀρχῇ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Λόγον δ' ἔχων συνόντα σοὶ τὸν ἐνυπόστατον, ἐν αὐτῷ προσέχαιρες πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Φῶς ἐκ φωτὸς καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ σῆ. Παντοδύναμε Κύριε, δόξα Σοι.

Ἦχος β'.

Ο δι' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν ἐνανθρωπήσας, Χριστὲ Ἰησοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ μονογενής, ἡλθες σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, λύτρωσιν δ' ἐποίησας τῷ λαῷ σου. Καὶ δοξάζομέν σε, εἰς γενεὰν καὶ γενεάν, διαιωνίως, Σωτῆρ ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Ως ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν Δυνάμεων ἐπιποθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου. Ἐν ταύταις τῶν ἰχνῶν σου τὴν αἴσθησιν ἔχομεν καὶ τὸ σωτήριόν σου οἱ λίθοι κεκραῖζονται, ἔσαεὶ ἐκ περάτων τοὺς λάτρευς σου συνάγοντες.

Ἦχος δ'.

Εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματά σου προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες σου, Κύριε. Οἶδαμεν ὅτι ἐξελέξω, Κύριε, τὴν Σιών, ἠρετίσω αὐτὴν εἰς κατοικίαν σεαυτῷ. Συν-

ηγμένοι δὲ νῦν ἐπὶ τὸ αὐτό, εἰς αἰῶνων λήξιν καὶ χιλιετιῶν, αἰτούμεθα διανυθῆναι τὸν αἰῶνα τὸν νέον ἐπ' εὐλογίαις, ἐν φωτισμῷ τοῦ προσώπου σου.

Δόξα Πατρὶ. Ἦχος πλ. α'.

Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Τὰς ἀπαρχὰς δὲ ἡμῶν σοὶ προσάγοντες, ἐνιαυτοῦ ἐπιτέλλοντος ἀπαρχόμεθα, καὶ αἰῶνος ἐγκαινισμὸν τελοῦμεν τῷ ἐλέει σου. Ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν εὐφρανθεῖμεν. Καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον εἰς δόξαν σῆν. Ἐκκλησιῶν δὲ ὁμόνοιαν βράβευσον καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ δώρησαι, ὁ μόνος ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ἦχος ὁ αὐτός.

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε Παρθένε καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρῆος. Τὴν Πόλιν τὴν ἄσειστον τὸ τεῖχος τὸ ἄρρητον τὴν ἀρραγῆ προστασίαν καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ΣΗΜ. Κατὰ τὴν περίοδον τῶν Χριστουγέννων, εἰς τὸ «Καὶ νῦν», ψάλλεται τὸ ὁμόηχον Ἰδιόμελον:

Μάγοι, Περσῶν βασιλεῖς, τὸν ἐπὶ γῆς τεχθέντα Βασιλέα οὐράνιον, ὑπὸ λαμπροῦ ἀστέρος ἐλκόμενοι ἔφθασαν ἐν Βηθλεὲμ, δῶρα προσφέροντες ἔγκριτα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν καὶ πεσόντες προσεκύνησαν εἶδον γὰρ ἐν τῷ Σηλαιῷ βρέφος κείμενον τὸν Ἄχρονον.

Ἀπόστιχα.

Στιχηρὰ ἰδιόμελα. Ἦχος α'.

Κύριε, τὸ μυστήριον, τὸ χρόνοις αἰωνίοις σειγημένον, πεφανέρωται ἐν Βηθλεὲμ, γεννηθέντος σου ἐν τῷ καιρῷ τῆς εὐδοκίας καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἐγνώσθη Θεοῦ τοῦ αἰωνίου, εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς πάντα τὰ ἔθνη διὸ βοῶμέν σοι δόξα τῷ μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας!

Στίχ. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

1. Ρωμ. ιδ' 24-25.

Τῶν μαθητῶν πυνθανομένων, Κύριε, εἰ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ, ἔλεγες αὐτοῖς, ὅτι δεῖ κηρυχθῆναι τὸ Εὐαγγέλιον ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένη εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσι. Διὸ αἰτούμεν σε, Κύριε, ἐνιαυτὸν εὐλόγησον, καὶ αἰῶνα τὸν ἐπιόντα, ἵνα ὁ λόγος σου τρέχη καὶ δοξάζεται, εἰς σωτηρίαν παντὸς τοῦ κόσμου².

Στίχ. Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἐωσφόρου ἐγέννησά σε ὥμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται.

Ὡς θαυμαστόν, Κύριε, τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ³ καὶ ἡ μεγαλοπρέπειά σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ, ἀνατολῇ ἀνατολῶν, ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ὃς ἐγενήθη ἡμῖν δικαιοσύνη καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις. Μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς, δεόμεθα, ἕως ἂν ἀπαγγείλωμεν τὴν μεγαλωσύνην καὶ τὸ ἔλεός σου τῇ γενεᾷ πάσῃ τῇ ἐπερχομένῃ³.

Δόξα. Καὶ νῦν. (ἐκ τοῦ Μηναίου, ἐν μέρει).

Ἦχος δ'.

Εὐφράνθητι Ἰερουσαλήμ, καὶ πανηγυρίσατε πάντες οἱ ἀγαπῶντες Σιών, ὅτι ὁ χρόνιος ἐλύθη δεσμός, τῆς καταδίκης τοῦ Ἀδάμ·

ὁ Παράδεισος ἡμῖν ἠνέωκται, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ ὄφης κατηργήθη· ἦν γὰρ ἠπάτησε πρῶην, νῦν ἐθεάσατο τοῦ Δημιουργοῦ γενομένην Μητέρα.

Ὡ βάθος πλοῦτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ!

Χορευέτω τοίνυν πᾶσα κτίσις καὶ σκιρτάτω· Εὐαγγελίζου τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ νέαν κτίσιν, καὶ νέαν προελθεῖν ἐφεξῆς γενεὰν ζητούντων τὸν Κύριον, ἐν Βηθλεὲμ Γεννηθέντα Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου...

Τρισάγιον... Ὅτι σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία...

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ

Α' (Τῶν Χριστουγέννων).

Ἦ Γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Β' (Τοῦ Ἰωβηλαίου - τῆς δισχιλιετηρίδος).

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Σιών ἡ Ἐκκλησία, παλαίφατος, ἁγία, ἢ τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν ἐξαγγελίασα ἀνθρώποις

σοφὸν τοῦ παντὸς Δημιουργόν, δωρούμενον τῷ κόσμῳ τὴν ζωὴν, ἐπ' ἐσχάτων εὐδοκήσαντα ἡμερῶν λαλήσαι ἡμῖν ἐν Υἱῷ.

«Δόξα» αὐτῷ βοᾷ ἐκ Βηθλεὲμ·

«Δόξα» πρὸ Τάφου μέλπουσα·

«Δόξα» ἁγίων Τόπων ταῖς φωναῖς

Αὐτῷ κραυγάζουσα.

ἢ ἕτερον, διὰ τὰς λοιπὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας·

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης

Προανάρχου Πατρὸς ὧν Υἱὸς συναΐδιος,

ἐν ἀρχῇ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος,

δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Δισχίλια δὲ ἔτη ἐν Χριστῷ

ἡμέρα ὥσπερ μία ἢ ἐχθές.

Ὅθεν αἰνεῖσιν προσάγει,

τῶν Ὁρθοδόξων πλήθος τὸ Χριστώνυμον.

Δόξα Σοι τῷ Σωτῆρι καὶ Θεῷ·

Δόξα Σοι, προαιώνιε·

Δόξα, ἐν δισχιλιοστῷ

ἔτει τῆς εὐδοκίας Σου.

Γ' πάλιν· «Ἦ Γέννησίς σου, Χριστέ...».

Ἐν ἄλλαις δὲ ἡμέραις Θεοτοκίον.

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου.

καὶ Ἀπόλυσις

ΕΝ Τῷ ΟΡΘῶ

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ Ἀπολυτικά, ὡς εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν·

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Ὁ ὧν σὺν τῷ Πατρὶ ἐπὶ θρόνου ἀνάρχος, ἡ δημιουργικὴ τῶν ἀπάντων ὑπάρχων, σοφία καὶ δύναμις, ἡ τὸν κόσμον συνέχουσα, ἐνυπόστατος ὁ τοῦ Πατρὸς Θεὸς Λόγος, ἀγαθότητα τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐνδεικνύων, ἐν γῆ πεφανέρωται.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον (τοῦ Μηναίου).

Ἀγάλλου ἢ Σιών· Βηθλεὲμ εὐτρεπίζου·

ὁ πάντων συνοχεύς, τὸν Ἀστέρα προπέμψας,

μηνύει τὴν ἄμετρον, ἑαυτοῦ συγκατάβασιν·

Ὅν γὰρ τρέμουσι τῶν οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις,

ὄντως τίκτεται ἐκ τῆς Παρθένου ἀτρέπτως,

ὁ μόνος φιλόανθρωπος.

2. Πράξ. α' 6, Ματθ. 24,14.

3. Ψαλ. 8, 1-2' 70,17.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν·

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ.

Ὁ ὁμοούσιος Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι,
Υἱὸς Θεοῦ μονογενῆς καὶ συνάναρχος,
δόξαν αὐτοῦ ἐκένωσεν ἐλθὼν ἐπὶ γῆς.
ἐπελεύσει Πνεύματος, σαρκωθεὶς ἐκ Παρθένου,
τῆς ἐκ Ναζαρετ σεπτῆς Θεοτόκου Μαρίας,
ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη ἡ ἐχθές,
ἀφ' ἧς παρῆλθον ὡς ἔτη δισχίλια.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ὁμοιον (τοῦ Ἰωβηλαίου).

Ὁ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ Δεσπότης,
Θεὸς τῶν ὄλων ὑπερούσιος ὄντως,
τὴν διαιώνιον εὐλόγησον περιόδον,
σώζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπειρῷ, Οἰκτιρομον,
πάντας τοὺς προσπίπτοντάς Σοι τῷ μόνῳ εὐ-
σπλάγγνῳ,
καὶ ἐκβοῶντας πόθῳ, Λυτρωτά,
αἴσια πᾶσι τὰ ἔτη χορήγησον.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον·

«Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός».

Κάθισμα. Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ὁ ἀρρητῶ σύμπαντα δημιουργήσας σοφία,
καὶ καιροὺς ὁ θέμενος ἐν τῇ σαντοῦ ἐξουσία,
βράβευσον τῇ Οἰκουμένῃ Ὁρθοδοξίαν,
δώρησαι τὴν σὴν εἰρήνην ταῖς Ἐκκλησίαις,
καὶ αἰῶνι δὸς τῷ νέῳ,
ἀνῦσαι δόλιχον, εὐλογίας ταῖς σαῖς.

Δόξα. Καὶ νῦν⁴.

Σὺν Θεῷ ἐφέστηκεν αἰῶνος εἴσοδος νέου,
Ἐκκλησία χαίρει δέ, ἀπὸ Χριστοῦ ἐγκαινίζειν
στέφανον ἐνιαυτῶν Διαθήκης νέας,
σύναξιν Πατριαρχῶν τε αὐτῆς καλοῦσα,
ἐν Σιών θεοβαδίστῳ,
πανευφροσύνῳ, δόξαν προσάγειν αὐτῷ.

Οἱ Ἀναβαθμοί. Τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου·
«Ἐκ νεότητός μου...».

Καὶ τὸ Προκείμενον·

Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Στίχ. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν. Ἡ αἴνεσις
αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων.

Πᾶσα πνοή. Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον·

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην (ιβ' 20-25)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦσαν τινὲς Ἕλληνες ἐκ τῶν

ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ.
Οὗτοι οὖν προσῆλθον τῷ Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βη-
θσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγον-
τες· Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. Ἔρχεται
Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· καὶ πάλιν Ἀν-
δρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα,
ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν
γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθά-
νῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλά-
ξει αὐτήν.

Ὁ Ν' Ψαλμός. Δόξα Πατρί...

Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρᾶς πληροῦνται·
Χριστὸς ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ... Τὸ αὐτό.

Στίχ. Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέ-
γα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν
σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Καὶ τὸ Ἰδιόμελον. Ἦχος β'.

Ἱερουσαλήμ, ἡ πόλις ἡ ἁγία, ἡ πάλαι τὴν πρὸς
τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην κηρῦξασα,
σὺ καὶ τοῦ νέου Ἰσραὴλ τῆς χάριτος ἀποστολικῆ
καθέδρα ἐπεγνώσθης. Νῦν δὲ τοῖς ἔθνεσιν
εὐαγγελίζου, ἃ ἤκουσας καὶ εἶδες τῇ δισχιλιετεί
σου ἐν Χριστῷ παρουσία καὶ ἐνεργείᾳ, ἵνα ὁ
κόσμος γινώσκῃ τοῦ Θεοῦ τὸ σωτήριον.

Ὁ Ἱερεύς· Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου...
Ἐλέει καὶ οἰκτιροῖς...

Ο ΚΑΝΩΝ

Οὗ ἡ ἀκροστοιχίς: «Δόξα τῷ ποιητῇ τῶν αἰώ-
νων. Νικοδήμου Μ(ητροπολίτου) Π(ατρῶν).

Ἦχος πλ. δ'.

ᾠδὴ α'. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Στίχ. Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Δομήτωρ τοῦ κόσμου πανσθενουργέ,
πρόσδεξαι τὸν ὕμνον
ὄν προσάγομεν εὐλαβῶς
ἅπας ὁ λαὸς τῶν Ὁρθοδόξων,
Τριάς, προσάδοντες.
δόξα τῷ κράτει σου.

Ὁμόφωνον αἰνεσὶν τῷ Θεῷ,

4. Τὸ παρὸν δύναται νὰ ψάλλεται εἰς πᾶσαν Σύναξιν τῶν
Πατριαρχῶν καὶ Ἱεραρχῶν κατὰ τὸ Ἰωβηλαῖον τῆς δισχιλιε-
τηρίδος.

ὅτε ἐγενήθη
ἢ τῶν ἄστρον λαμπρὰ πληθὺς,
ἦνεσαν φωνὴ μεγάλη πάντες
οἱ ἄγγελοί σου.
τὸν Κτίστην δοξάζοντες.

Δόξα Πατρί.

Ξενίζοντα λόγον ταῖς ἀκοαῖς
τῶν ἀνθρώπων φέρει
τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ,
τὸ σεσιγημένον ἀπ' αἰῶνων,
φανερωθὲν δὲ ἐν χρόνου πληρώματι.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἄγγέλλει ἀρχάγγελος Γαβριὴλ
τῇ ἀγνῇ Παρθένῳ
Μαριὰμ τῇ ἐκ Ναζαρέτ·
Πνεῦμα ἐπελεύσεται σοι θεῖον,
καὶ τοῦ ὑψίστου
ἐμπλήση σε δύναμις.

Ῥδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Ταῖς χερσὶ τοῦ ὑψίστου
πλαστουργηθεῖς ὁ Ἀδάμ,
σῶμα ἐκ χοῦς ἐνεδύθη
ζῶσαν λαβὼν ψυχὴν,
καὶ ἐκ πλευρᾶς τῆς αὐτοῦ
ὄρα πλασθεῖσαν τὴν Εὐαν,
αὐτῷ εἰς βοήθειαν,
γένους τε αὔξησιν.

Ῥραιότατον ὦφθη
τοῖς ὀφθαλμοῖς θέαμα,
καὶ καλὸς ἐφάνη τῇ βρώσει
ὁ δελεάσας καρπός.
Τοῖς παρηκόοις δὲ
τῆς ἐντολῆς κατεγνώσθη
παραδείσου ἔξωσις,
πτώσεως τίμημα.

Δόξα Πατρί.

Παναγάθῳ προνοία
οἰκονομεῖ ὁ Πατήρ,
διὰ τοῦ Υἱοῦ σωτηρίαν
τοῖς ἁμαρτήσασιν·
Οὐ τῆς σαρκώσεως,
Πνεύματος τῇ ἐπελεύσει,
ἐπ' αἰῶνας εἰκοσι
μνήμην ποιούμεθα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἄ τεχθεῖς ἐκ νηδύος

τῆς σῆς, Παρθένε ἀγνή,
Λόγος τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου
σὲ ὑπερύψωσεν·
ἄκουσον, θύγατερ·
ἴδε καὶ κλίνον τὸ οὖς σου·
εἰς αἰῶνας, Ἄχραντε,
σὲ μακαρίζομεν.

Ἄ Εἰρμός.

»**Ο**ὐρανίας ἀψίδος ὄροφουργὲ Κύριε,
»καὶ τῆς Ἐκκλησίας Δομητοῦ, σὺ με στερέωσον,
»ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ σῇ, τῶν ἐφετῶν ἢ ἀκρότης,
»τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνε φιλάνθρωπε.

Αἰτησις· καὶ ἐκφώνησις ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Κάθισμα μεσώδιον.

Ἦχος β'. Πρεσβεία θερμῆ.

Χριστὲ Ἰησοῦ, σεπτὸν Πατρὸς ἀπαύγασμα,
τοῦ κόσμου Σωτῆρ, Θεὲ ἡμῶν προάναρχε,
ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι εἰς αἰῶνας κράτυνον θάλ-
λουσαν,

καὶ περιφρούρει ἄμπελον τὴν σὴν,
Σιών τὴν μητρῶαν Ἐκκλησίαν σου.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Παράκλητε ἀγαθέ, τὸ Πνεῦμα τὸ Πανάγιον,
Πατρὶ καὶ Υἱῷ συνόν τε καὶ ὁμότιμον,
ὀδηγεῖν δεόμεθα, Ἐκκλησίαν ἡμῶν τὴν Ὁρθό-
δοξον,

εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως στοιχεῖν,
τῶν πάντων δ' ἀπέργασαι τὴν ἐνότητα.

Ῥδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ἰερώτατον Σπήλαιον,
ἐν τῇ Βηθλεὲμ εὗρες εἰς ἀνάκλισιν,
Γεννηθεῖς ὁ Λυτρωτῆς ἡμῶν,
τόπος δὲ οὐκ ἦν τῷ καταλύματι.

Ἡ τοῦ Βρέφους προσκύνησις
Μάγων καὶ Ποιμένων εὐθὺς κατήρξατο,
εἰς αἰῶνας ἤδη εἴκοσιν
ἔθνη καὶ λαοὺς συναγείρουσα.

Δόξα.

Τῶν ἀγγέλων λαμπρὸς χορὸς
«δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ» ἀνέμελλον,
«ἐπὶ γῆς εἰρήνην», Κύριε,
εὐαγγελιζόμενοι τῇ Γεννήσει σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἡ πανάχραντος Δέσποινα

τὸν Υἱὸν αὐτῆς τίκει τὸν πρωτότοκον
«εὐδοκία» Θεοῦ ἦγοντα
σῶσαι ἐκ φθορᾶς τὸ ἀνθρώπινον.

Ῥδὴ ε'. Φώτισον ἡμᾶς.

Τέλη κατιδεῖν τοῦ αἰῶνος ἀξιώσας με,
τοῦ διαγενομένου καὶ πονηροῦ,
ἐνιαυτοῦ ἀπαρχῆν Σοι δεκτοῦ εὐλόγησον.

Ῥ μονογενές, τοῦ Θεοῦ Υἱὲ συνάναρχε·
Ῥ Ἰησοῦ μου, Λόγε Αὐτοῦ σεπτέ,
Σὲ προσκυνοῦμεν φανέντα ἡμῖν θεάνθρωπον.

Δόξα Πατρὶ.

Νῦν ἐν οὐρανῷ, τῷ Πατρὶ συγκαθεζόμενος
σὺν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, ὡς Υἱός,
εἰς τῆς Τριάδος, δέξαι ἡμῶν τὴν αἴνεσιν.

Καὶ νῦν.

Ἄνω ἡ Σιών, Θεοῦ πόλις ἐπουράνιος,
τὴν Ἱερουσαλὴμ νῦν τὴν ἐπὶ γῆς,
τῆ πανηγύρει ἄσπασαι καὶ εὐφράνθητι.

Ῥδὴ ς'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς Κύριον

Ἰδοῦ φωνή· «ἐν ἀρχῇ ὁ Λόγος ἦν»,
Εὐαγγέλιον τὸ θεῖον κηρύττει·
καὶ «πρὸς Θεὸν ἦν ὁ Λόγος» διδάσκει,
ὅτι «Θεὸς ἦν ὁ Λόγος» ἀείποτε.
Καὶ ἐκ Παρθένου σαρκωθείς,
τὴν ἡμῶν σωτηρίαν εἰργάσατο.

Ῥς ἐκθαμβοί, οἱ ἐν γῆ διάγοντες
ἀκηκάσι μυστήριον μέγα·
ὅτι ἐν χρόνῳ ὁ Λόγος σαρκούται,
καὶ ἐν ἡμῖν ἐν σαρκὶ κατεσκῆνωσεν,
ὢν «πλήρης χάριτος» καινῆς
καὶ «καινῆς διδαχῆς» ὢν διδάσκαλος.

Δόξα Πατρὶ.

Νῦν ἔλαμψε, ταῖς καρδίας ἀπλετον
ὁ εἰπὼν φῶς ἐκ τοῦ σκότους ἐκλάμπαι,
πρὸς φωτισμὸν Θεοῦ γνώσεως πᾶσιν,
ἐν Ἰησοῦ τῷ προσώπῳ, Χριστοῦ Αὐτοῦ,
ἐπιφανέντος ἐν ἡμῖν,
πρὸ ἐτῶν δισχιλίων, ὡς ἔγγιστα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ῥς ἔτεκες, ὑπὲρ λόγον ἄχραντε,
Παναγία Θεοτόκε Παρθένε, ··
υἱὸν Θεοῦ ὡς «υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου»,
Ῥς «ἐν ἑτέρῳ μορφῇ» πεφανέρωται,
ἡμῖν Σωτῆρ τοῖς ἐπὶ γῆς,
διὰ σοῦ σαρκοφόρος, Θεόνυμφε.

Ῥ Εἰρμός.

» Τὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς Κύριον
» καὶ αὐτῷ ἀπαγγελῶ μου τὰς θλίψεις·
» ὅτι κακῶν ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη
» καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ἄδη προσήγγισε·
» καὶ δέομαι ὡς Ἰωνᾶς·
» Ἐκ φθορᾶς ὁ Θεὸς με ἀνάγαγε.

Αἴτησις. Καὶ ἐκφώνησις ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'. Τῆ Ὑπερμάχῳ

Ῥ τῶν ἀπάντων ποιητῆς Θεὸς καὶ Κύριος
ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι κόσμον ἤγαγε,
θεαρχίῳ Αὐτοῦ ῥήματι τεχνουργήσας·
Καὶ τὴν κτίσιν ὠραῖσας ἀπεφῆνατο
«καλὸν λίαν», ὡς τὸ Σύμπαν ἐθεάσατο·
Αὐτῷ ἄσωμεν· Δόξα Σοι Θεὲ Προάναρχε.

Ῥ Οἶκος.

Ῥ Παντοκράτωρ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν, οὐ-
τος, οὐρανοῦ καὶ γῆς ποιητῆς ὑπάρχων, εἶπεν ἐν
τῇ Τριαδικῇ αὐτοῦ ὑποστάσει· «ποιήσωμεν ἄν-
θρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίω-
σιν». Ὅτε δὲ ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κό-
σμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, ὁ Θεὸς
τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ
πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν
αἰώνιον. Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου
— πρὸ δισχιλίων ἡδὴ ἐτῶν — ἐγεννήθη ἐν Βη-
θλεέμ, ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς
Παρθένου, ὁ Θεάνθρωπος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
Χριστός. Ὅθεν, ἐπὶ τῷ Ἰωβηλαίῳ τούτῳ τῆς ἐν
Χριστῷ σωτηρίας ἡμῶν, ἄσωμεν· Δόξα Σοι τῷ
Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν. Δόξα Σοι, Θεὲ ἡμῶν
προάναρχε.

Συναξάριον

Τῆ αὐτῆς ἡμέρα εἰς ἑόρτιον πανηγυριν καλεῖ
Σιών ἁγία, μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐπὶ τῆ εὐσή-
μῳ, ἐν τῷ ἔτει τούτῳ, πληρώσει δύο χιλιετιῶν
ἀπὸ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ Ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος
ἡμῶν Χριστοῦ καὶ τῆ ἐπιφωσκούση ἀνατολῆ τοῦ
21ου αἰῶνος καὶ τῆς τρίτης μετὰ Χριστὸν χιλιε-
τίας.

Δοξάζοντες δὲ τὸν Ἐπιφανέντα Χριστόν,
δεόμεθα Αὐτῷ, ἐν πανορθοδόξῳ νοερῷ ἐπισυν-
αγωγῇ Ἐκκλησιῶν καὶ λαῶν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῆ καὶ
θεοβαδίστῳ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος
κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκ-
κλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, σωτη-
ρίας τε καὶ ἀντιλήψεως πάντων τῶν οἰκείων τῆς

πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ ἡ προσκύνησις καὶ ἡ βασιλεία εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ῥδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Νέαν κτίσιν ἐμφαίνει
ὡς γενάρχης καὶ κτίστης Χριστὸς ὁ Κύριος·
Γεννᾶται ἐκ Παρθένου
καὶ πάντα ἀγιάζει,
τοὺς Αὐτῷ ἀναμέλλοντας·
Ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Νέαν γέννησιν ἔσχεν
ὁ κλητὸς τοῦ Θεοῦ λαὸς ὁ Χριστῶννος,
ἀναγεγεννημένος
ἐκ Πνεύματος Ἁγίου,
καὶ κραυγᾶζων ἐκ πίστεως·
Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Δόξα Πατρὶ.

Ἰησοῦ ὁ Θεός μου,
εἰς τὰ ἴδια ἦλθες, καὶ οὐκ ἐδέξαντο
τὸ Εὐαγγέλιόν σου
οἱ ὀφείλοντες κράζειν Σοι·
Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Καὶ νῦν. Θετοκίον.

Καθαρᾶς ἐκ καρδίας,
ὅσοι ἔλαβον, Σῶτερ, τὸ θεῖον ρῆμά σου,
τοῦ ἐκ τῆς Παρθένου
Μαρίας σαρκωθέντος,
Σοὶ τὸν ὕμνον ἐξάδουσιν·
Ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ῥδὴ η'. Τὸν βασιλέα τῶν οὐρανῶν.

Ο αἰδίως, σὺν τῷ Πατρὶ ἐν τῷ θρόνῳ,
ὁμοούσιος Αὐτῷ Θεὸς Λόγος,
ἔσασι ὑμνεῖσθω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.
Δεδοξασμένος, ἐχθὲς καὶ σήμερον αὔθις,
Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ νῦν καὶ εἰσέτι,
ὁ αὐτὸς ὑπάρχει εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Δόξα Πατρὶ.

Ἡ ἐν Τριάδι, προσκυνουμένη θεότης,
ὁ Πατὴρ τε καὶ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα
αἰνεσιν καὶ δόξαν ἐκδέχου εἰς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.

Μεγαλωσύνης τῆς τοῦ Πατρὸς, ἐν τῷ θρόνῳ,
συνεδρεύουσιν Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα,
σὺν τῇ Θεοτόκῳ Ἀνάσσει εἰς αἰῶνας.

Ῥδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ο Ὡν πρὸ τῶν αἰῶνων
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας,
Θεὸ καὶ Κύριε, Σῶτερ Χριστὲ Ἰησοῦ,
Σοὶ δόξα πρέπει, Οἰκτίρμον,
τῷ λατρευτῷ ἡμῖν.

Υμνοῦμέν Σε τὸν Κτίστην
τοῦ σύμπαντος κόσμου·
ἐν ὀφθαλμοῖς Σου τὰ ἔτη, δισχίλια νῦν,
ἡμέρα μία ὑπάρχει
καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί.

Δόξα Πατρὶ.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ἐκ τῆς Παρθένου,
ἐν τῷ Σπηλαίῳ τεχθέντα τῷ θεοδέγμονι,
ἐπιμετροῦσα τὰ ἔτη
ὡσεὶ δισχίλια.

Καὶ νῦν.

Παρθένε Θεοτόκε, τέρπου καὶ ἀγάλλου
Ἰωβηλαίῳ ἐν ἔτει ἀπὸ Γεννήσεως
τοῦ σοῦ υἱοῦ
καὶ σωτήρος ἡμῶν, Πανάχραντε.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ

Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε...
(τῇ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων, καὶ αἱ ἱαμβικαί)
Ἔσωσε λαὸν θαυματουργῶν Δεσπότης...
(Ἐν ἄλλαις δὲ ἡμέραις, αἱ οἰκειαὶ Καταβασαίαι
τῆς περιόδου⁵).

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ

Α' (τῶν Χριστουγέννων).

Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν·
Ἀνατολὴ ἀνατολῶν,
καὶ οἱ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ
εὔρομεν τὴν ἀλήθειαν,
καὶ γὰρ ἦλθεν ἐφάνη
τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

5. ΣΗΜ. Περὶ τῆς θ' Ῥδῆς.

Τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὀρί-
ζει, ἐν περιπτώσει διπλῶν καταβασιῶν, ὅτι, παραλειπομένης
τῆς φδῆς τῶν ἱαμβικῶν, ὑποκαθίσταται εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς
ἡ θ' τοῦ συνεορταζομένου ἱεροῦ Προσώπου ἢ Γεγονότος
(πρβλ. Θεοφάνεια, περίπτ. Α', παράγρ. 6 (Σύναξις τοῦ
Προδρόμου), καθ' ἣν «ψάλλεται ἡ α' φδὴ τῆς θ' μετὰ τῶν
μεγαλυναρίων καὶ ἡ τοῦ Προδρόμου μετὰ σίχου» Ἅγιε τοῦ
Θεοῦ...»). Διὰ τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν, εἰς τὴν θ' φδὴν
τοῦ ἡμετέρου Κανόνος, στίχος ἔσται τό: «Δόξα σοὶ ὁ Θεὸς
ἡμῶν, δόξα σοι».

Β' (τοῦ Ἰωβηλαίου).

Ἐλυτρώσατο ἡμᾶς Χριστὸς ἐλθὼν ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ ἐν Σπηλαίῳ γεννηθεὶς, τοῦ χρόνου τῷ πληρώματι,
ἐτῶν παρωχημένων νῦν, ὡς δύο χιλιάδων,
Θεοῦ εὐδοκήσαντος.

Εἰς τοὺς Αἴνους.

Στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος δ'.

Ἐδωκας σημείωσιν. [Ψαλλόμενα μετὰ τὰ Ἰδιόμε-
λα τῶν Αἴνων, τῆ ἑορτῆ τῶν Χριστουγέννων].

Ἐδωκας Φιλάνθρωπε, τὸν σὸν Υἱόν, Ὅν ἠυδόκη-
σας

σαρκωθῆναι δι' ἔλεον, καὶ ἄκραν ἀγάπησιν
πρὸς τὸν ἀποστάτην
κόσμον, καταλλάσων
ἐν τῷ Χριστῷ τῷ Λυτρωτῇ, τῆς Ἐκκλησίας θείῳ
Δομήτορι.

Αὐτὸν ἀεὶ δοξάζομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύ-
ματι,

εἰς αἰώνων τὰ πέρατα, προλαβόντα καὶ μέλλοντα.

Χρόνου τῷ πληρώματι, καὶ εὐδοκία Θεοῦ Πα-
τρός,

ὁ Υἱὸς ἐνηνθρώπησε. Σιών ὑπεδέξατο ἄγγελοι ὑ-
μνοῦσι·

Μάγοι καὶ Ποιμένες, ἐν Βηθλεὲμ προσκυνητῶς,
Βρέφος ὁρώσι τὸν «Παλαιὸν ἡμερῶν».

Αὐτὸν ἀεὶ δοξάζομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύ-
ματι,

εἰς αἰώνων τὰ πέρατα, προλαβόντα καὶ μέλλοντα.

Στίχ. Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἐωσφόρου ἐγέννησά σε·
ᾧμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται.

Μεγάλῃς βουλῆς ἄγγελος, Ἄρχων εἰρήνης ὠνό-
μασται,

Ἰσχυρὸς, Παντεξούσιος, Ὅν εἶδοσαν ὕδατα,
θάλασσα δ' ἐν φόβῳ, καὶ ὁ Ἰορδάνης εἰς τὰ ὀπίσω
θαυμαστῶς,

ἐστράφη τέλεον Χριστοῦ νεύματι.

Αὐτὸν ἀεὶ δοξάζομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύ-
ματι,

εἰς αἰώνων τὰ πέρατα, προλαβόντα καὶ μέλλοντα.

Στίχ. Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
χισεδέκ.

Δεῦτε ἐορτάσωμεν, ἐνιαυτῶν κύκλον ἄρτιον,
εἰκοσάδος συμπλήρωσιν αἰώνων μετὰ Χριστόν,
ἅπαντες ἐνθέως· καὶ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ μετά-
σχῶμεν πιστῶς,

καὶ χάριν εὐρωμεν οἱ χριστῶννυμοι.

Αὐτὸν ἀεὶ δοξάζομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύ-
ματι,

εἰς αἰώνων τὰ πέρατα, προλαβόντα καὶ μέλλοντα.

Δόξα Πατρὶ. (Τῶν Χριστουγέννων).

Ἦχος πλ. β'.

Ὅτε καιρὸς τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας σου,
πρώτη ἀπογραφή τῆ οἰκουμένη ἐγένετο.
Τότε ἐμελλες τῶν ἀνθρώπων ἀπογράψασθαι τὰ ὀ-
νόματα,

τῶν πιστευόντων τῷ Τόκῳ σου.

Διὰ τοῦτο τὸ τοιοῦτον δόγμα ὑπὸ Καίσαρος ἐξε-
φωνήθη·

τῆς γὰρ αἰωνίου σου βασιλείας τὸ ἀναρχον ἐκαι-
νουργήθη.

Διό σοι προσφέρομεν καὶ ἡμεῖς,
ὑπὲρ τὴν χρηματικὴν φορολογίαν,
ὀρθοδόξου πλουτισμὸν θεολογίας,
τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. (Τοῦ Ἰωβηλαίου·
ἐπὶ τῆ ἀνατολῆ τοῦ 21ου αἰῶνος μ.Χ.).

Ἦχος πλ. α'.

Ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς Χριστοῦ, φαῖνον εἰς
αἰῶνας·
καὶ τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ καθεύδοντας ἐφώτι-
σεν.

Ἀνατολὴ δὲ ἤγγικε νῦν αἰῶνος τρισεβδόμου.

Δεῦτε λαοὶ ὑμνήσωμεν καὶ προσκυνήσωμεν Χρι-
στόν,

Αὐτῷ βοῶντες ἐκ καρδίας. Παράτεινον τὸ ἔλεός
σου τοῖς γινώσκουσί σε.

Τὰς ὁδοὺς ἡμῶν εὐθυνον. Καὶ ὄψεται πᾶσα
σὰρξ τὸ σωτήριόν σου, Κύριε.

Δοξολογία Μεγάλῃ.

Καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς — ἢ τοῦ Ἰωβη-
λαίου — κατὰ περιπτώσιν.

* * *

ΕΝ Τῇ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ἀντίφωνον Α'. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. α'. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς
ἁγίοις·

Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών, ὑπὲρ πάντα τὰ
σκηνώματα Ἰακώβ.

Στίχ. β'. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πό-
λις τοῦ Θεοῦ

Στίχ. γ'. Μήτηρ Σιών ἐρεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἄν-
θρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ· καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν
αὐτὴν ὁ Ὑψιστος.

Στίχ. δ'. Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν
καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγεννημένων ἐν αὐτῇ.
Ὡς εὐφραينوμένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

Ἐντίφωνον Β'. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς...

Στίχ. α'. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων ἐπιποθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου.

Στίχ. β'. Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου· εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων αἰνέσουσί σε.

Στίχ. γ'. Πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναντα, ὁφθήσεται ὁ Θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών.

Στίχ. δ'. Ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας.

Ἐντίφωνον Γ'. Ἡ Γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Στίχ. α'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Στίχ. β'. Ράβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου.

Στίχ. γ'. Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου.

Μετὰ τὴν εἴσοδον. Τὰ Ἀπολυτίκια:

Ἡ Γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ (τοῦ Ἰωβηλαίου)

Σιών ἡ Ἐκκλησία, παλαίφατος, ἁγία.

Κοντάκιον.

Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν Ὑπερούσιον τίκει.

[ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ· Κοντάκιον:

Ὁ τῶν ἀπάντων ποιητὴς Θεὸς καὶ Κύριος (βλ. μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τοῦ Κανόνος)].

Ἐντί τοῦ Τρισαγίου ὕμνου· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε.

(Ἐν ἄλλαις ἡμέραις – ἐκτὸς τῶν Χριστουγέννων – ψάλλεται τό· Ἅγιος ὁ Θεός).

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Προκειμένον· Πᾶσα ἡ γῆ προσκνησάτωσάν σοι καὶ ψαλλάτωσάν σοι.

Στίχ. Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ.

Πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα (δ' 4-7).

Ἀδελφοί, ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι δὲ ἐστὲ υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κράζον· ἄββᾶ ὁ Πατήρ. Ὡστε οὐκέτι εἶ δούλος, ἀλλ' υἱός. Εἰ

δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλληλουῖα.

Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.

Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεῦγεται ῥῆμα· καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνώσιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ (25ης Δεκεμβρίου).

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.

(Ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ· Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν [β' 1-20]. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου [τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων]).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»: Μεγάλυνον ψυχὴ μου τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον... Ἐν λειτουργίᾳ τοῦ Μεγ. Βασιλείου: Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη...

Κοινωνικόν. Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ.

(Ἐν ἄλλαις ἡμέραις· τὸ τοῦ Ἰωβηλαίου: Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρησιότητός σου, Κύριε).

Σημ. Εἰς ἄλλας λειτουργίας, διὰ τὸ Ἰωβηλαῖον, εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, ἐνδείκνυται ὡς Κοινωνικὸν τό· Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.

Ἐντί τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς»· Ἡ Γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεός..., ἢ – διὰ τὸ Ἰωβηλαῖον – Σιών ἡ Ἐκκλησία, παλαίφατος, ἁγία... (βλ. εἰς τὸν Ἐσπερινόν).

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ

Ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐπιμετρῶν, αἰῶνων τε μῆκος παρατείνων καὶ εὐλογῶν, ἐτῶν περιόδους διδοὺς πᾶσι τοῖς ζῶσιν, ἐνιαυτοῦ ἐγκαίνισον νῦν τὴν εἴσοδον.

Τῆς Κτίσεως πάσης Δημιουργέ, προάναρχε Λόγε, τοῦ Πατρὸς ὧν μονογενής, ἀπαρχὰς αἰῶνος εὐλόγησον, Οἰκτίρμον, τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην σου παρεχόμενος.

Δίστιχον

Δισχιλιέτηρον ὕμνον ταπεινῶς σοι προσήξα. Μνήσθητι, Σωτέρ μου, τοῦ Πατρῶν Ἐπισκόπου.

Ἐγραφον ἐν Πάτραις
τῆ 1ῃ Αὐγούστου,
σωτηρίου ἔτους 1997.

Η 8η ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗ ΣΥΝΕΥΛΕΥΣΗ ΤΗΣ Ι. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ*

Δὲν χρειάζεται νὰ μνημονεύσωμε τὸ τελείως ἐξωπραγματικὸ στὴ σύλληψη καὶ ὀνομασία «Κοινοβούλιο τοῦ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ», πού εὐτυχῶς δὲν ἀποτολήθη ἀκόμη νὰ τεθεῖ σὲ ἐφαρμογή. Γιὰ τὸν νέο θεσμὸ τοῦ λεγόμενου ΣΑΕ, ὀφείλομε νὰ ποῦμε ὅτι, δὲν ἔφτανε, δυστυχῶς, ὁ ζήλος καὶ ἡ ἐντιμότητα τοῦ πρώτου ἀναλαβόντος νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴ τὴν Κυβερνητικὴ πρωτοβουλία, τότε Ὑφυπουργοῦ Ἐξω-

χῶς φθίνουν σὲ ἀριθμὸ μελῶν, παρὰ τὴν οικονομικὴ ἀντοχὴ των —λόγω τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἀποσκίρτησίν των, νομικῶς ἐκληρονόμησαν τὶς περιουσίες πού εἶχαν ἰδρύσει οἱ εὐσεβεῖς Ὀμογενεῖς, ὡς Κανονικὴ Ἐκκλησία τότε— θὰ εἶχαν καταστήσει τελείως ἀνυπολόγιστες δυνάμεις ἀντιδράσεως, ἂν δὲν ὑπῆρχε ἡ ἐκείνη ἐξ Ἀθηνῶν ἀκατανόητη ἐφεκτικότητα, πού στὰ τελευταῖα χρόνια ἐξελίχθη ἀκόμη καὶ σὲ ἀπαράδεκτο λαϊκισμό.

Τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας
κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

τερικῶν κ. Γρ. Νιώτη. Τὸ Προεδρικὸ Διάταγμα εἶχει συνταχθεῖ τελείως ἐρήμην τῶν Ἀποδήμων καὶ μὲ πλήρη ἄγνοια τῶν πραγματικῶν φορέων εὐθύνης καὶ κοινωφελοῦς δράσεως αὐτῶν.

Χαρακτηριστικά, ἡ Ἐκκλησία, πού ὡς γνωστὸν εἶναι ἡ ραχοκοκκαλιὰ τῶν Ἀποδήμων, μὲ τὸν πλήρως ἀνεπτυγμένο ἀπὸ μακροῦ ἰστό, ὄχι μόνον τῶν Ἰ. Ναῶν ἀλλὰ καὶ τοῦ πλῆθους τῶν ἐκπαιδευτικῶν, κοινωνικοπολιτικῶν καὶ λοιπῶν Ἰδρυμάτων τῆς, ἐθεωρήθη ἀπλῶς ὡς μία ὀργάνωση πλάι στοὺς τόσους ἄλλους Συλλόγους καὶ Ἀδελφότητες, ἀδιαφόρως ἀριθμοῦ μελῶν καὶ προσφορᾶς.

Εἶναι γνωστὴ ἡ θέση πού πήρε ἐπὶ τοῦ θέματος τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, μὲ ὑπεύθυνα καὶ ἐμπεριστατωμένα κείμενα. Ἡ δὲ Ἀρχιεπισκοπὴ μας, παρὰ τὴν ἀρχικὴ πρόθεσίν της νὰ συμμετάσχει, ἐφ' ὅσον θὰ ἐξασφαλιζόταν στοιχειώδεις προϋποθέσεις ρεαλισμοῦ καὶ σοβαρότητας, ἀναγκάσθηκε ὄχι μόνον νὰ δηλώσει πλήρη ἀποχὴ καὶ τὴν ἀντίθεσίν της, μὲ τεκμηριωμένα ἀδιάσειστα ἐπιχειρήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ καταθέσει, διὰ χειρὸς τοῦ κ. Νιώτη, ἐπίσημο αὐστηρότατο Μνημόνιο στὴν Ἑλληνικὴ Βουλὴ, ὑπὸ ἡμερομηνία 8 Αὐγούστου '97, τὸ ὁποῖο μέχρι στιγμῆς δὲν ἀντιμετωπίσθηκε ὑπεύθυνα, ὕστερα ἀπὸ τὴν περίεργη θέση πού πήρε ἐπ' αὐτοῦ ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Ἀπ. Κακλαμάνης. Περισσότερα δὲν χρειάζεται νὰ λεχθοῦν ἐδῶ, ἐπὶ τοῦ παρόντος.

β) Σχισματικὲς ἐστίες

Γιὰ τοὺς ἀντικειμενικοὺς παρατηρητὲς καὶ γνώστες τῶν ὁμογενειακῶν μας πραγμάτων, οἱ ἀπὸ 3θετίας καὶ πλέον δημιουργηθεῖσες σχισματικὲς «Κοινότητες», κυρίως σὲ Σύδνεϋ καὶ Ἀδελαΐδα, πού συνε-

Τὸ πολυθύλητο ἐκεῖνο πρόπλασμα δῆθεν «Συμφωνίας» ἀπὸ τὴν συνάντησιν τῶν Ἀθηνῶν, πού εἶχε προκαλέσει καὶ κατευθύνει, καλοπροαίρετα ἀσφαλῶς, ἡ Ὑφυπουργὸς Κ. Β. Τσουδεροῦ, εἶχε δυστυχῶς τὰ τελείως ἀντίθετα ἀπὸ τὰ ἐλπιζόμενα ἀποτελέσματα. Ὅταν οἱ ἐπὶ δεκαετίες κατασπλιώσαντες τὸ Ἑλληνορθόδοξο ὄνομα μὲ ψευδοκληρικούς, ψευδομυστήρια καὶ ἄλλες ὑπονομευτικὰς ἐνέργειες κατὰ τῆς Κανονικῆς Ἐκκλησίας, καλοῦνται μὲ ὑπερβάλλουσα ἀβρότητα νὰ παρακαθῆσουν, ὡς ἰσότιμοι, σὲ διαπραγματεύσεις μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, τὴν ἐπίσημη Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ, τότε εἶναι πολὺ φυσικὸ, ἀντὶ νὰ μετανοήσουν καὶ συνεργασθοῦν τιμίως, νὰ γίνουν θρασύτεροι καὶ νὰ ἐκβιάζουν περισσότερο. Αὐτὸ τοῦλάχιστον ἀπέδειξε, ἡ μετὰ τὴ συνάντησιν ἐκείνη συμπεριφορὰ των. πού στὸ Σύδνεϋ ὠδήγησε, ὡς γνωστὸν, σὲ πλήρες ναύαγιο τὶς συνομιλίαις, πού ἄρχισαν μὲ ἐκπροσώπους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς σχισματικῆς παλαιᾶς Κοινότητος, λόγῳ τῶν ἐξωφρενικῶν ἀπαιτήσεων πού εἶχε προβάλλει, ἀπὸ τὴν πρώτη ἡδὴ Συνεδρίασιν, ἡ ὑπὸ τὸν κ. Χ. Δανάλη ἀντιπροσωπεῖα.

Ἀνάλογη δυστυχῶς «ἐνεση» ἐπιβιώσεως καὶ ἐνθάρρυνση γιὰ περαιτέρω σχισματικὰς δραστηριότητες. ἐσήμαινε ἡ «ἱεροκρυφίως» ἐξαπολυθεῖσα περίεργη ἐκείνη Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Θ. Παγκάλου, σχετικὰ μὲ τὰ λεγόμενα «Μυστήρια» τῶν Παλαισημερολογιτῶν, τῆς ὁποίας ὄχι μόνον τὴν θεολογικὴν ἀλλὰ καὶ τὴν νομοκανονικὴν βάση, ἤλεγξαν ἡδὴ μὲ ἀδιάσειστα ἐπιχειρήματα διαπρεπεῖς εἰδικοί Κανονολόγοι καὶ Συνταγματολόγοι.

Δὲν θὰ χρειασθεῖ νὰ ἀναφέρωμε λεπτομέρειαις γιὰ νὰ καταγγείλωμε καὶ ἐπισήμως ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Κληρικολαϊκῆς, τὴν ἀφρονα καὶ λαϊκιστικὴ δραστηριότητα, ἐλαχίστων εὐτυχῶς, Διπλωματικῶν καὶ Προξενικῶν ἀντιπροσώπων τῶν τελευταίων τούτων καιρῶν, τοὺς ὁποίους ἀντιμετωπίσαμε καταλλήλως κατὰ περίπτωσιν, ὅπως εἶναι εὐρύτερα γνωστὸ. Εὐχὴ ὅμως παραμένει πάντα, νὰ μὴ βροῦν συνεχιστὲς τῆς

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 617 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15 τεύχους.

τοιοι δημόσιοι λειτουργοί, γιατί ὄση ἀνακούφιση προσφέρουν στὸ ἔργο μας οἱ τίμιοι, εὐαίσθητοι καὶ γενναῖοι ἐκπρόσωποι τῆς Γεντείρας, τόση ὀδύνη καὶ ἀπογοήτευση παρέχουν σὲ Κλήρο καὶ λαὸ τῆς Ὁμογενείας οἱ ὀλιγωροῦντες ἢ φατριάζοντες.

γ) Ἀφήσαμε τελευταία, ὅπως ἦταν ἐπόμενο, τὰ ἐχθρικά Μέσα Γενικῆς Ἐνημερώσεως, ἀφ' ἑνὸς μὲν γιατί πρὸ πολλοῦ ἔχουν γίνεи πλέον παραπάνω ἀπὸ διαφανεῖς καὶ ὁρατοὶ σὲ ὅλους οἱ διὰ παντὸς μέσου ἐπιδιωκόμενοι στόχοι των, καὶ ἡ μέχρι τυφλότητος ἐμπάθειά των, ἀφ' ἑτέρου δέ, γιατί ἔχομε ἤδη θέσει σὲ ἀποτελεσματικὴ κίνηση τὰ ἀνάλογα ἔνδικο μέσα, ὅσες φορὲς ὑπερβαίνονται τὰ ἐσκαμμένα. Ὑπενθυμίζομε σχετικῶς τὴν πρόσφατη ἱστορικὴ καταδίκη τοῦ κ. Σκάκου καὶ τῆς Ἐφημερίδος του «Ἑλληνικὸς Κήρυκας» γιὰ «περιφρόνηση δικαστηρίου» Contempt of Court), πού, ὡς γνωστὸν, ἀποτελεῖ ὄχι ἀδίκημα ἀλλὰ ἔγκλημα.

Συνοψίζοντας πρέπει νὰ παρατηρήσωμε ὅτι, ἀν δὲν ὑπῆρχαν οἱ ὡς ἄνω ἀρνητικοὶ παράγοντες, ἀνασταλτικοὶ μὲν γιὰ μᾶς, ἐνθαρρυντικοὶ δὲ γιὰ τοὺς ἀδιστακτοὺς Σχισηματικούς, ἀσφαλῶς δὲν θὰ τολμοῦσαν οἱ τελευταῖοι νὰ προβάλλουν Ἐορτασμοὺς 100ετίας στὸ Σύννεῦ καὶ τὴν Μεμβούρνη, ἀξιῶντας μάλιστα, καὶ ἐν πολλοῖς λαμβάνοντας ἀνάλογη προσοχὴ ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους, λὲς κι ἔχουν καμμιά σχέση οἱ σημερινοὶ ἄθεοι μὲ τοὺς εὐσεβεῖς τοῦ παρελθόντος, πού ἴδρυσαν τὶς πρώτες ἐκεῖνες Κοινότητες, ὡς πιστοὶ τῆς Κανονικῆς Ἐκκλησίας.

Γ' ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ, ΟΡΑΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ

Ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔχομε ἀπὸ τὴν ἴδια θέση τονίσει, τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας κατευθύνεται, κατὰ κύριο λόγο, ἄνωθεν καὶ μὲ συγκεκριμένο ὁδηγὸ τὴν καθγιασμένη Παράδοσή μας. Φιλοτιμία λοιπὸν τῶν πιστῶν, Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ μόνον ἡ εἰλικρινὴς καὶ ἐνθερμη προσευχὴ γιὰ τὸν φωτισμὸ τοῦ Παρακλήτου, ὥστε νὰ μὴ χάσωμε μῆτε τὸ σωστὸ προσανατολισμὸ, μῆτε δυνάμεις, πού ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς δίδει γιὰ νὰ διακονήσωμε ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους.

Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι δὲν δικαιούμαστε νὰ ἔχομε εὐγενεῖς φιλοδοξίες νὰ δοῦμε τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου νὰ καρποφορεῖ συνεχῶς καὶ περισσότερο. Στὰ πλαίσια αὐτῶν τῶν εὐγενῶν φιλοδοξιών, δικαιούμαστε καὶ ἐλπίδες νὰ τρέφουμε καὶ κάποιες προτεραιότητες νὰ ἐπισημαῖνομε στὸν κοινὸ μας ἀγῶνα. Γι' αὐτὸ, κάθε φορὰ πού φτάνομε ἕνα σταθμὸ, ὅμως εἶναι ἡ Κληρικολαϊκὴ, δὲν θὰ βλέπομε μόνον τί δρόμο διανύσαμε ὀριζόντια, σταθμεύοντας καὶ κοιτᾶζοντας πίσω, ἀλλὰ καὶ θὰ προσπαθοῦμε νὰ μετρήσωμε τὴν

πνευματικὴ στάθμη πού ἀνεβήκαμε κατακόρυφα, γιὰ νὰ ἐκτιμήσωμε κατὰ πόσο μέσα ἀπὸ τὶς ὅποιεσδήποτε δραστηριότητες διατηρεῖται καὶ προάγεται τὸ Ὁρθόδοξο φρόνημά μας. Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις ἀσφαλῶς θὰ πρέπει νὰ παραδεχθοῦμε, ὅτι ὅσα Ἰδρύματα ἔχομε ἤδη ἀναπτύξει, καλύπτουν ὅπωςδήποτε τὶς κυριώτερες ἀνάγκες τῆς Παροικίας σὲ κάθε Πολιτεία. Ἐκεῖνο πού θὰ πρέπει ἐφεξῆς νὰ μᾶς ἀπασχολήσει, εἶναι κυρίως ἡ συνεχῆς βελτίωση καὶ ποιότητα τῶν πνευματικῶν, ἐκπαιδευτικῶν, πολιτιστικῶν καὶ κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν, μὲς ἀπὸ τὰ συνεχῶς ἐπεκτεινόμενα Ἰδρύματά μας, γιὰ νὰ ἔχομε τὴν βεβαιότητα ὅτι «διὰ πάντων τούτων Χριστὸς καταγγέλλεται», καὶ ὁ λαὸς Του διακονεῖται.

Στὶς προοπτικὲς αὐτῆς τῆς πνευματικῆς ἐργηγορίας, ἐντάσσεται πρωτίτως ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξη τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς, σχετικὰ μὲ τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ, τὰ ἐπιστημονὰ προγράμματά της, τὶς σχετικὲς ἐκδόσεις καὶ τὰ Συνέδρια, στὰ ὁποῖα θὰ πρέπει νὰ πρωτοστατήσῃ τοὺς Ἀντίποδες, δίνοντας ἀκόμη ἐναργέστερη τὴν Ἑλληνορθόδοξη ταυτότητα, μέσα στὴ σύγχρονη πολυεθνικὴ Αὐστραλία. Βοηθητικὸς ὁπωςδήποτε θεσμὸς σ' αὐτὴ τὴν ἀνάπτυξη, θὰ εἶναι καὶ τὸ «Ἑλληνορθόδοξο Πολιτιστικὸ Forum», πού θὰ πρέπει νὰ ἐτοιμάσωμε καὶ νὰ παρουσιάσωμε γιὰ δευτέρη φορὰ ἐντὸς τῶν προσεχῶν δύο ἐτῶν.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἐπίσης ἀγῶνες, πού θὰ πραγματοποιηθοῦν στὸ ἔτος 2000 στὸ Σύννεῦ, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑποτιμηθοῦν καθόλου ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας καὶ τὴν Ὁμογένεια. Ἀντιθέτως, θὰ πρέπει νὰ τοὺς δοῦμε σὰν μιὰ ἀκόμη λαμπρὴ εὐκαιρία νὰ ἀσκήσωμε ὅλη τὴν εὐγένεια καὶ τὴν ἀλληλεγγύη πού ὑπαγορεύει ἡ Ἑλληνορθόδοξη Παράδοσή μας, καὶ οἱ ποικίλες δυνατότητες, πού ἡ φιλόξενη σύγχρονη Αὐστραλία παρέχει σ' ὅσους ἔχουν τὸ προνόμιο νὰ εἶναι μόνιμοὶ κάτοικοί της.

* * *

Κατακλείοντας, θὰ ἤθελα καὶ τούτῃ τῇ φορὰ νὰ ἐκφράσω τὶς εὐλαβεῖς εὐχαριστίες ἐμοῦ καὶ τῶν τιμῶν συνεργατῶν μου, ὅσον καὶ ὀλοκλήρου τοῦ εὐλογημένου λαοῦ μας ἐν Αὐστραλία, πρωτίστως πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησία καὶ τὸν εὐκλεῶς Προκαθήμενον Αὐτῆς, Παναγιώτατο Πατριάρχῃ Βαρθολομαῖο Α' μετὰ τῆς περὶ Αὐτὸν Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, γιὰ τὴν παρεχόμενη πάντοτε ἠθικὴ συμπαράσταση καὶ στοργικὴ ἀναγνώριση τοῦ ἐδῶ ἀγῶνα μας, καὶ γιὰ τὴν ἀποστολή, ὡς Πατριαρχικοῦ Ἀντιπροσώπου, Ἱεράρχου ἐγγύτατα πρὸς Αὐτὸν εὐρισκομένου εἰς τὴν Διοίκησι, ὡς διευθύνοντος τὸ Πατριαρχικὸ Του Γραφεῖο, εἰς δὲ τὴν ταπεινότητά μου ἀπὸ δεκαετιῶν ἀγαπητοῦ καὶ

προσφιλεστάτου, τοῦ Μητροπολίτου Σεβαστείας κ. Δημητρίου.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης ἐκ μέρους ὄλων μας, τὸν Γενικό Κυβερνήτη Αὐστραλίας Sir William Deane, γιὰ τὴν ὑψίστη τιμὴ νὰ κηρύξει αὐτοπροσώπως, ὅπως ἔκαμαν φιλοτίμως καὶ ἄλλοι προκάτοχοί του εἰς τὸ πρῶτο ἀξίωμα τῆς χώρας, τὴν ἐπίσημη ἑναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης Κληρικολαϊκῆς.

Ἐδῶ εἶναι ἀσφαλῶς ἡ θέση νὰ εὐχαριστήσω καὶ τοὺς πολιτικούς ἀρχηγούς στὴν Κοινοπολιτειακὴ ἢ τὴς Πολιτειακῆς Κυβερνήσεις καὶ στὴν Ἀντιπολίτευση, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Πρωθυπουργοῦ μέχρι τῶν τελευταίων λειτουργῶν καὶ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, γιὰ τὴν εἰλικρινῆ καὶ γόνιμη συνεργασία τῶν μετὰ τὴν Ἐκκλησία μας καὶ τοὺς ἐν γένει Ὀμογενεῖς μας.

Ῥσαύτως, εὐχαριστῶ τὸν Πρόεσβη τῆς Ἑλλάδος κ. Μπεβεράτο καὶ τὴν ἐν Σύδνεϋ Γενικὴ Πρόξενο Κα. Ἱερεμία, γιὰ τὴν παρουσία τους ἐκ μέρους τῆς Γενετειρας.

Μὲ ιδιαίτερη ἐγκαρδιότητα εὐχαριστῶ τὸν προσφιλέστατο φίλο καὶ συλλειτουργό μου, διαπρεπέστατο δὲ ἐπιστομιονα καὶ Ἱεράρχη τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, Μητροπολίτη Βρεσθῆνης κ. Δημήτριο, πού, φιλαδέλφως ἀνταποκρινόμενος στὴν πρόσκλησή μου, ἦλθε γιὰ νὰ συμβάλει ἐνεργῶς μετὰ τὴ σοφία του στὴν ἐπιτυχία τοῦ 7ου Παναυστραλιανοῦ Συνεδρίου Νεολαίας, νὰ λαμπρύνει δὲ μαζί καὶ μετὰ ἄλλους Ἀδελφούς Ἱεράρχες, τὸν Μητροπολίτη Σάμου καὶ Ἱκαρίας κ. Εὐσέβιο καὶ τὸν ἐκ Γερμανίας Βοηθὸ Ἐπίσκοπο Παμφίλου κ. Χρυσόστομο, τὴν παρούσα Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσή μας.

Ἐκθύμως ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴς εὐχαριστίες μου εἰς τοὺς τρεῖς προσφιλεστάτους Βοηθούς μου Ἐπισκόπους, Δέσβης Ἱεζεκιήλ, Ἀριανζοῦ Ἰωσήφ καὶ Ἀπολλωνιάδος Σεραφεῖμ, ἰδιαίτερος μάλιστα τὸν τελευταῖο, ὡς ὑπηρετοῦντα εἰς τὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα καὶ ἀναλαμβάνοντα καὶ τὴν φορὰν αὐτὴ τὸ μεγαλύτερο βάρος τῆς ὀργανώσεως τῆς Κληρικολαϊκῆς καὶ τοῦ συναφοῦς Συνεδρίου Νεολαίας, ὅπως ἔκαμε καὶ μέχρι σήμερα μετὰ τόσες ἄλλες, Παναυστραλιανοῦ διαμετρήματος, ἱστορικῆς ἐκδηλώσεως μας τῶν τελευταίων ἐτῶν, σθεναρὰ βεβαίως βοηθούμενος σ' ὅλα αὐτά, ἀπὸ τὸν ἀκούραστο Διευθυντὴ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Σπ. Ψωμᾶ καὶ τὴς ἐκάστοτε ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ πρὸς τὸν κ. Σπ. Ψωμᾶ εὐχαριστίες καὶ εὐγνωμοσύνη ὄλων μας, δὲν θὰ μπορέσουν μετὰ κανένα τρόπο νὰ διατυπωθοῦν ἐπαρκῶς, ὄχι μόνο γιὰ τὴν μέχρι σήμερα ἄκρως ἀποδοτικὴ καὶ ἀφοσιωμένη συμβολὴ του στὸν κατὰ κόσμον νευραλγικώτερο τομέα, τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν βαθειὰ πίστη καὶ γενναιότητα, μετὰ τὴν ὁποία ἀντιμετώπισε ἀπ' τὴν ἀρχὴ καὶ συνεχίζει νὰ ἀντιμετωπίζει, τὸ ἀνακῦψαν τελευταίως σοβαρὸ πρόβλημα τῆς ὑγείας του. Καὶ βέβαια

ἐκεῖνος μὲν συνεχίζει μετὰ τὸν ἴδιο ρυθμὸ τὸ ἐξαντλητικὸ καθημερινὸ του ὥραριο ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς δὲν ἔχομε σταματήσει νὰ προσευχώμαστε διαπύρως πρὸς τὸν Θεό, γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ὑγείας του, τόσο πολύτιμης γιὰ ὄλους μας.

Θὰ μοῦ ἐπιτραπεῖ, τελείως συνοπτικά, νὰ ἐκφράσω εἰλικρινεῖς εὐχαριστίες καὶ συγχαρητήρια καὶ στοὺς εὐλαβεῖς Ἱερεῖς καὶ λοιποὺς Κληρικούς μας, τοὺς Μοναχοὺς καὶ τὴς Μοναχές, τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια Ἐνοριῶν-Κοινοτήτων, Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, Νεολαίας, Κέντρων Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Ὀργανισμῶν, ἰδιαίτερα δὲ πρὸς τοὺς πρωτοστατοῦντες εἰς τὰ πολλαπλὰ προγράμματα τῶν Εὐαγῶν Ἰδρυμάτων μας «Βασιλειᾶδος» (προπάντων τὸν ἐθελοντικῶς δραστηριώτατο κ. Βασ. Ταλιαντζή), καθὼς καὶ τοὺς μεγάλους εὐεργέτες τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς, τῶν οἰκογενειῶν Sir Arthur George καὶ Πάσπαλη-Κουμπῆ, τοὺς ἀνόνητους καὶ ἐπώνητους δωρητές, πού στηρίζουν ὄχι μόνο τὰ ἔργα τοῦ παρόντος ἀλλὰ καὶ τὴς ἐλπίδες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ὡς πρὸς τὸ μέλλον, μετὰ τὴν περαιτέρω εὐεργετικὴ ἐπίδραση τοῦ παραδείγματός των.

Τέλος, εὐχαριστῶ καὶ συγχαίρω τοὺς ἀμέσους συνεργάτες μου εἰς τὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα καὶ στὴ Θεολογικὴ μας Σχολή, οἱ ὅποιοι μοιράζονται συνεχῶς μαζί μου τὴν ὀδύνη καὶ τὸν συνεχῶς αὐξανόμενο ὄγκο ἐργασίας, πού πολὺ συχνὰ ἀπαιτεῖ ρυθμὸ καὶ δυνάμεις ὑπεράνθρωπες.

Πρὸς τὴς Ὀμογενειακῆς Ὀργανώσεις καὶ Ἀδελφότητες, πρὸς τοὺς Προϊσταμένους τῶν ὑπὸ τὸ Γεν. Προξενεῖο Ἑλληνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἰδιαίτερα δὲ πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ δημιουργικὴ μερίδα τοῦ Ὀμογενειακοῦ Τύπου καὶ λοιπῶν Μέσων Γενικῆς Ἐνημερώσεως, πού συνεργάσθηκαν καὶ συνεργάζονται πάντοτε μαζί μας, μετὰ γνώμονα τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ γενικὸ καλὸ τῆς Ὀμογενείας, ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὴν ὀφειλόμενη τιμὴ καὶ τὴν προσωπικὴ μου εὐαρέσκεια.

Ἐνα μεγάλο εὐχαριστῶ ἐκ μέρους ὄλων μας, ὀφείλω νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὄλους τοὺς, ὑπὸ τὸν ἀγαπητὸ π. Ἰωάννη Βαρβαρή, Διοικητικούς παράγοντες τῆς εὐλογημένης ἐδῶ Ἐνορίας καὶ Κοινοτήτος Kogarah, γιὰ τὴν, ὅπως καὶ τὴν προηγούμενη φορὰ, ὀλοπρόθυμη καὶ ἐγκαρδιώτατη φιλοξενία τῆς Κληρικολαϊκῆς εἰς τοὺς ἀνετους καὶ εὐλογημένους χώρους τῆς, τόσον τοῦ μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ, ὅσον καὶ τοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου στὸ ὁποῖο βρισκόμαστε.

Ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί, σὰς εὐχαριστῶ ὄλους θερμότατα, πού μετὰ τόση ὑπομονὴ καὶ προσοχὴ ἀκούσατε τὴν παρούσα Ποιμαντικὴ Ἀναφορὰ, καὶ εὐχομαι ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ πλουσίως ὄλους σας καὶ τὸν καθένα χωριστὰ, ὥστε νὰ λέμε καὶ νὰ πράττωμε πάντοτε κατὰ δύναμη, μόνο ὅσα εἶναι εὐάρεστα τῷ Κυρίῳ. Ἀμήν!

(Τέλος)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Άδελφικές Σχέσεις

Κατὰ τὴν συνάντησι στὴν Ἀθήνα τῶν Ἀντιπροσωπειῶν τῶν Ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν ἡγεσία τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Ἐφέσου κ. Χρυσοστόμου καὶ Κορίνθου κ. Παντελεήμονος ὑπερηγήθησαν μὲ ἀγάπη καὶ καλὴν θέλησιν δυσκολίες ἐκ τῆς ὑπάρξεως μερικῶν διαφορετικῶν ἀπόψεων καὶ γνωμῶν καὶ, ὑπὸ τὶς εὐλογίες τῶν Σεπτῶν Προκαθημένων τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἐλήφθησαν οἱ ἀποφάσεις, ποὺ ἀναφέρονται στὸ «Κοινὸν Ἀνακοινωθέν», ποὺ δημοσιεύεται σὲ ἄλλες σελίδες τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας». Χαρακτηριστικῶς τὸ Ἀνακοινωθέν τοῦτο καταλήγει ὡς ἐξῆς: «Διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ ἰωβηλαίου τοῦ ἔτους 2000 ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη πληρεστερας συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἵνα ἐξαρθῇ καταλλήλως ἡ χριστιανικὴ σημασία τοῦ γεγονότος, ὥστε νὰ εἶναι πλήρης ἡ ἐνημέρωσις τῶν ἐκατέρωθεν ποιμνίων καὶ ἀνάλογος ἡ ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἡ ἐν εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι συμμετοχὴ τούτων εἰς τὰς ἐκδηλώσεις.

»Αἱ συνομιλίας διεξήχθησαν ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς κατανοήσεως καὶ συνεργασίας, ἐλήφθησαν δὲ αἱ προσηκουσά ἀποφάσεις, ἐπὶ περαιτέρω συσφίξει τῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν παραδοσιακῶν ἀδελφικῶν σχέσεων καὶ τῆς συνεργασίας αὐτῶν, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπὶ προαγωγῇ τῆς πανορθοδόξου ἐνότητος».

Χαρὰ καὶ λύπη

Στὴ συνέχεια σημειώνομε, ὅτι τὸ Χριστεπώνυμο πλήρωμα τόσοσ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, ὅσον καὶ τῆς αὐτοκεφάλου θυγατρὸς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος χαίρει ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν προετοιμαζομένη ἐπίσημη ἐπίσκεψι τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὴν Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ γιὰ τὴν συνεργασία τῶν δύο Ἐκκλησιῶν σὲ διαφόρους τομεῖς, ποὺ ἀναφέρονται στὸ «Κοινὸν Ἀνακοινωθέν».

Ἡ χαρὰ αὐτὴ ἐπισκιαζεται ἀπὸ τὴ λύπη, διότι βρέθηκε διακεκριμένος κατὰ τὰ ἄλλα δημοσιογράφος, νὰ λάβῃ ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν ἀναπόφευκτη σὲ

ἐκτεταμένους διαλόγους διατύπωσι καὶ διαφορετικῶν ἀπόψεων ὀφειλομένων σὲ ἱστορικοὺς λόγους, νὰ γράψῃ, ὅτι ἡ ἱστορία τῶν σχέσεων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν εἶναι «ἱστορία "μανδύα, μάσκας καὶ σιλιέτου" μεταξὺ τῶν ἁγίων προκαθημένων τῆς καθ' ἡμᾶς Ὀρθοδοξίας... Βλέπεις μόνον τὸ σιλιέτο... Ράσα, γένια καὶ καλικάκια (ἢ καλιμακίγια) ἔγιναν κουβάρι...». Ἐπίσης εἶναι λυπηρόν, ὅτι καὶ ἄλλοι δημοσιογράφοι ἐξώγκωσαν τὶς ὑπάρχουσες σὲ μερικὰ σημεία διαφορετικῆς ἀπόψεως.

Ὡς ἐδήλωσεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλος, ὅλα τὰ ἐκκρεμῆ θέματα στὶς σχέσεις Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθοῦν, «ὅταν ὑπάρχη καλὴ καρδιὰ καὶ ἀγάπη».

Υπάρχουν ἀναρίθμητα θέματα κοινού γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Κράτος ἐνδιαφέροντος.

Ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Κ. Σημίτης, ἐρωτηθεὶς γιὰ τὶς περιστασιακῆς ὁμιλίες τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἔθιξε τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Κράτους καὶ προέβη στὴν ἐξῆς δήλωσι: «Ἡ Ἐκκλησία ἀποφασίζει, κρίνει, ἐκφράζεται γιὰ τὰ θέματα ποὺ τὴν ἀφοροῦν καὶ σὲ αὐτὸ δὲν ἔχει ἀνάμιξη ἢ Πολιτεία. Καὶ ἡ Πολιτεία ἐκφράζεται, κρίνει καὶ ἀποφασίζει γιὰ τὰ θέματα, τὰ ὅποια τὴν ἀφοροῦν ὡς Πολιτεία. Αὐτὸς εἶναι ἕνας καλὸς κανόνας καὶ αὐτὸν τὸν κανόνα πρέπει νὰ τηροῦμε».

Δὲν θὰ θέλαμε νὰ συμφωνήσωμε μὲ τὴν διατυπωθεῖσα ἄποψι ὅτι ἡ πρωθυπουργικὴ δήλωσις «θὰ μπορούσε νὰ ἐρμηνευθῇ καὶ ὡς πρόθεση ἢ ἐνδεχομένως καὶ προαναγγελία διαχωρισμοῦ» Ἐκκλησίας καὶ Κράτους (Ἐφημ. «Ἐλεύθερος Τύπος», 7 Σεπτ. 1998, σ. 12).

Ἐπιπροσέτι, ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀναφέρεται στοὺς «διακριτοὺς» ρόλους μερικῶν διοικητικῶν ἀρμοδιοτήτων καὶ ὅτι δὲν ἔχει τὴν γνώμη ὅτι στὰ «θέματα ποὺ ἀφοροῦν» τὴν Ἐκκλησία δὲν περιέχονται ἀναρίθμητα θέματα κοινού γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Κράτος ἐνδιαφέροντος, ὡς εἶναι λ.χ. τὰ θέματα τοῦ «κράτους τοῦ πολιτισμοῦ», στὰ ὅποια ἀναφέρεται τὸ κύριο ἄρθρο τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας».

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου στὴν Τήνο

Εὐρεία δημοσιότης δόθηκε στὴν ἐπίσκεψι τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδοῦλου στὴν νήσο Τήνο κατὰ τὴν 6η Σεπτεμβρίου ἐ.ε. πρὸς ἐκπλήρωσιν «ὀφειλομένου προσωπικοῦ Του χρέους». Ὁ Μακαριώτατος, ὁ Ὅποιος ἔγινε ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ἀπὸ πολλὰς χιλιάδες προσκυνητῶν καὶ κατοίκων τῆς νήσου, ἐξέφρασε τὰ συγχαρητήριά Του πρὸς τὸ ἀκτινοβόλον Ἱερὸν Πανελλήνιον Ἰδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει πολυχιδῆ πνευματικὴν καὶ διακονικὴν δραστηριότητα καὶ συντελεῖ στὴν χριστιανικὴ ἐνότητα καὶ στὴν ἀναζωπύρωσι τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν Ὁρθόδοξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν Τηνίων. Ὅπως εἶπεν ὁ Μακαριώτατος, «σκορπίζει εὐεργεσίες πρὸς κάθε κατεύθυνσι, ἀκόμη καὶ στοὺς ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ δίδει ὑποτροφίες σὲ παιδιὰ καὶ ρωμαιοκαθολικῶν οἰκογενειῶν».

Ἐξ ἄλλου, ἀπαντῶν ὁ Μακαριώτατος σὲ προσφώνησι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου κ. Δωροθέου, εἶπε χαρακτηριστικῶς: «Νὰ εὐχεσθε, Σεβασμιώτατε Ἅγιε Σύρου, ὁ Θεὸς νὰ μὲ ἐνισχύη καὶ νὰ μὲ ἐνδυναμώη, ὥστε τὰ ὅσα λέγω καὶ ὅσα πράττω νὰ φέρουν τὴ σφραγίδα τῆς Θείας Χάριτος, ἔστω κι ἂν αὐτὸ δὲν ἀρέσῃ σὲ πολλοὺς. Καὶ ἐπίσης νὰ μὲ προστατεύῃ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς ὀρατοὺς καὶ ἀοράτους ἐχθροὺς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐπιστρατευθῆ γιὰ νὰ ἀντιστρατεύωνται τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Ἐμένα μοῦ ἀρκεῖ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ».

Ἐξ ἄλλου ἡ τέλεισι Τρισαγίου στὸν τάφο τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου στὰ Ὑστέρνια τῆς Τήνου εἶχε γιὰ τὸν Μακαριώτατο, ὅπως ὁ Ἴδιος ἐδήλωσε, «μεγάλην σημασίαν». Ὅπως εἶπε στοὺς δημοσιογράφους ὁ Ἐκπρόσωπος Τύπου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς πανοσ. ἀρχιμ. π. Ἰγνάτιος Γεωργακόπουλος, «γιὰ τὸν Χριστιανὸ πρόπει νὰ ἔχη μεγάλην σημασίαν τόσο τὸ προσκύνημα στὴν Μεγαλόχαρη, ὅσον καὶ ἡ ἐπιμνημόσυνη δέησις ὑπὲρ τεθνεώτων».

Ἀγάπη στὸν Ὁρθόδοξο Μοναχισμό

Στὴν Τήνο ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐπισκέφθηκε καὶ τὴν ἀκτινοβόλο Ἱερὰ Μονὴ Κεχροβουνίου. Ἡ ἐπίσκεψις, ἡ ὁποία ἐνίσχυσε σημαντικῶς τὶς 40 μοναχὲς αὐτῆς καὶ τὴν διακεκομμέ-

νη θεολόγο καὶ συγγραφέα ὀσιωτάτην Ἰγουμενὴν αὐτῶν Ἰουλιανή, ἦταν ἐκδήλωσις ἀγάπης πρὸς τὸν Ὁρθόδοξο Μοναχισμό, γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Μακ. Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν Ἐνθρονιστήριον Λόγον Του εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς ἀποτελεῖ τὶς προφυλακὰς τῆς πίστεως καὶ οἱ μοναχοὶ τοὺς φρουκτωροὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων... Ἡ Ἐκκλησία προσβλέπει μὲ ἐμπιστοσύνη πρὸς τοὺς μοναχοὺς καὶ τὶς μοναχὲς μας... Ὁ λαὸς μας, ποὺ φθάνει σὲ αὐλὰς τοῦ Κυρίου, ἀναπαύεται ψυχικὰ καθὼς τὰ μοναστήρια μας τοῦ προσφέρουν πνευματικὴ ἐνίσχυσι, φιλοξενία, πρότυπο ζωῆς».

«Ἀποδεικνύει κάτι ἐντελῶς διαφορετικὸ»

Ἄξια προσοχῆς εἶναι ἡ κάτωθι ἐπιστολὴ τοῦ διακεκομμένου τ. Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων καὶ συγγραφέως κ. Διονυσίου Μαγκλιβέρα, ἡ ὁποία τὴν 8ην Σεπτεμβρίου ἐστάλη στὴν ἐφημερίδα «Τὸ Βῆμα» καὶ κοινοποιήθηκε σὲ περιοδικὸ «Ἐκκλησία»:

«Κύριε Διευθυντά,

Ὁ κ. Ἰ. Κ. Πρετεντέρης σὲ εὐθυμογράφημά του σὲ φύλλο σας τῆς 6ης τεχ., μὲ τίτλο «Πές τα, Χριστόδουλε!», σημειώνει ὅτι «Γιὰ τὴ μεγάλη πλειονότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἓνα μέρος ὅπου πᾶμε τὸ Πάσχα, σὲ γάμους, βαφτίσια καὶ κηδεῖες». Καὶ συμπληρώνει: «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μέσα στὴν παράδοση, σὰν τὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ τὸ «Λύκειο Ἑλληνίδων»!

«Θὰ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ νομίζω ὅτι ἀκριβῶς «γιὰ τὴ μεγάλη πλειονότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ» ἡ Ἐκκλησία εἶναι κάτι περισσότερο ὑψηλὸ καὶ πνευματικὸ: Εἶναι τὸ σῶμα καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ Χριστοῦ ποὺ στερεώθηκε μὲ τὸ αἷμα Του, ἀποτελεῖ τὴν κοινότητα τῶν ἐνεργῶν Χριστιανῶν.

«Στὶς χώρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, ὅπου τὰ αὐταρχικὰ τους καθεστώτα εἶχαν προσπαθήσει νὰ ἐπιβάλλουν τὶς ἴδιες ἀπόψεις μὲ αὐτὲς τοῦ χρονογράφου σας, μόλις ἀποκαταστάθηκε ἡ δημοκρατία, «ἡ μεγάλη πλειονότητα» τῶν λαῶν τους — καὶ κυρίως οἱ νέοι ἄνθρωποι —, παρὰ τὰ 70 χρόνια τῆς ἀντιθρησκευτικῆς προπαγάνδας, προσέτρεξαν μὲ πίστη καὶ ἐλπίδα μόνο πρὸς τὴν Ἐκκλησία. Κι αὐτὴ ἡ στροφή ἀποδεικνύει κάτι ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ ὅσα ὑποστηρίζει ὁ κ. Ἰ. Κ. Πρετεντέρης».

Ε. Δ. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 7ης Σεπτεμβρίου 1998

Κατόπιν δημοσιευμάτων τοῦ Τύπου ἀναφερομένων εἰς τὴν κανονικὴν ὑπόθεσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου, ἀνακοινῶνται ἀρμολογῶς ὅτι:

1. Τὸ Πρωτοβάθμιον δι' Ἀρχιερεῖς Συνοδικὸν Δικαστήριον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξεδίκασεν τὴν 3ην ὁδεύοντος μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαν αἴτησιν περὶ ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς διενεργουμένης κατ' αὐτοῦ κανονικῆς προδικασίας τοῦ Συνοδικοῦ Ἀνακριτοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου καὶ κατὰ πλειοψηφίαν (ψηφοὶ 7-4) ἀπέρριψε αὐτήν.

2. Ὁ ὡς ἄνω Σεβ. Ἀνακριτὴς συνεχίζει ἀπροσκόπως τὴν κανονικὴν προδικασίαν διὰ τῆς ἐξετάσεως τὴν ἀρξαμένην ἐβδομάδα τῶν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου προταθέντων μαρτύρων ὑπερασπίσεως.

3. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὰ περὶ λήψεως ἀποφάσεως διὰ τὴν συγκρότησιν ἀτύπου τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκ Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, οἵτινες θὰ συναντηθοῦν μετὰ τοῦ κατηγορουμένου Σεβ. Μητροπολίτου μὲ θέμα τὴν κανονικὴν του ὑπόθεσιν, ἡ πληροφορία δὲν εἶναι ἀληθής.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1998

Συνήλθε ἀπὸ 1η ἕως 4η Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., στὴν πρώτη τῆς Συνεδρία ἢ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 142ας περιόδου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ μεταξὺ ἄλλων ἔλαβε τὶς ἐξῆς ἀποφάσεις:

1. Ἐξέλεξε τὰ μέλη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ νόμου 5383/32 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας».

2. Ἐξέλεξε ἀπὸ τοὺς Συνοδικοὺς Συνέδρους τοὺς Συνοδικοὺς Συνδέσμους μὲ τὶς Συνοδικὰς Ἐπιτροπὰς σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Νόμου 590 τοῦ 1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

3. Διόρισε τὰ Συνοδικὰ Μέλη στὰ Συμβούλια τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ΤΑ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε., τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱε-

ρᾶς Συνόδου, τῆς Ἐποπτευούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Δελτίου «Ἐκκλησία», τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Σχέσεων μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, κ.λπ.

4. Συνεκροτήθη τὸ Α.Υ.Σ.Ε. καὶ τὰ λοιπὰ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια γιὰ τὴν ἀρξαμένη Συνοδικὴ Περίοδο.

5. Ἐξέδωσε ἀνακοινωθὲν γιὰ τὴν Ἡμέρα Προστασίας τοῦ Περιβάλλοντος (1.9.1998).

6. Συνεζήτησε τὴν αἴτησιν τοῦ Σεβ. Πρωτοεργαστοῦ περὶ ἀναβολῆς τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἔκρινε, ὅτι οἱ προβαλλόμενοι ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου λόγοι ἀναβολῆς δὲν συνηγοροῦν ἰσχυρῶς περὶ αὐτῆς.

7. Παρέπεμψε στὴν Α.Θ. Παναγιώτητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, λόγῳ ἀρμοδιότητος, τὴν αἴτησιν τοῦ κ. Ν. Σωτηροπούλου γιὰ τὴν ἄρση τοῦ ἐπιβληθέντος σὲ αὐτὸν ἐπιτιμίου ἀφορισμοῦ τοῦ ὑπὸ τῆς Μείζονος καὶ Ὑπερτελοῦς Συνόδου.

8. Νὰ συντάξει καὶ νὰ ἀποστείλει Συνοδικὴ Ἐγκύκλιον ἢ ὅποια νὰ ἀναφέρεται στὸ θέμα τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ μὲ ἀφορμὴ σχετικὸ αἴτημα τὸ ὅποιο ὑπεβλήθη ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐν ὄψει τῆς διοργανώσεως «Ἐβδομάδος Μητρικοῦ Θηλασμοῦ» ἀπὸ 1ης ἕως 7ης Νοεμβρίου ἐ.ἔ.

9. Νὰ παραπέμψει στὴν Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Ἀγαθονίκου, ἢ ὅποια ἀναφέρεται στὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ τῆς ἄρσεως τῶν ἐπιτιμίων τῶν Σεβ. πρώην Ἀττικῆς κ. Νικοδήμου καὶ πρώην Θεσσαλιώτιδος κ. Κωνσταντίνου.

10. Νὰ ἀποστείλει σχετικὴ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιον μὲ ὁδηγίαις ἐν ὄψει τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου Κατηχητικοῦ Ἔτους, προσδιορίζοντας ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τὴν 27η Σεπτεμβρίου.

11. Ὅρισε ἐκπρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στὸ διοργανούμενον ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου ἕως 4 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., στὴν Πάρον συνέδριον μὲ θέμα: «Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ ἐν Πάρῳ» τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Παντελεήμονα καὶ στὸ διοργανούμενον ἀπὸ 16 ἕως 23 Νοεμβρίου ἐ.ἔ., στὴν Ὁρθόδοξον Ἀκαδημία Κρήτης (Κολυμπάρι Χανίων) συνέδριον μὲ θέμα «Οἰκολογικὴ Ἐκπαίδευσις στὸ χῶρον τῆς Μεσογείου» τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπον Ἀχελώου κ. Εὐθύμιον.

12. Καθόρισε ὡς ἡμερομηνίες πραγματοποιήσεως τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ὁ ὁποῖος θὰ συνοδεύεται ἀπὸ Συνοδικοὺς Ἱεράρχες, στὸ Ἅγιον Ὄρος στὶς 24 καὶ 25 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.

13. Ἐνέκρινε τὸν Κανονισμό τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱεράς Συνόδου.

14. Ὅρισε τὴν δεύτερη Κυριακὴ τοῦ Ἰανουαρίου ὡς ἡμέρα τιμῆς καὶ προβολῆς τῆς Οἰκογένειας καὶ ὡς προστάτη τῆς τὴν Ἁγία Οἰκογένεια τοῦ Μ. Βασιλείου.

15. Ἀνέθεσε τὴ μελέτη τοῦ προβλήματος τῆς τεκνογονίας στὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θ. Λατρείας καὶ Ποιμαντικῶν Ἔργων γιὰ νὰ εἰσηγηθεῖ στὴν Διαρκὴ Ἱερά Σύνοδο ὥστε νὰ δοθοῦν οἱ κατευθυντήριες γραμμὲς γιὰ τὴν ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση στὸ μυστήριό τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως.

16. Ἀνέθεσε στὸν Σεβ. Ξάνθης κ. Πεντελεήμονα νὰ ἐπιληφθεῖ τοῦ θέματος καὶ νὰ ἐξετάσει τὶς καταγγελίες τοῦ Σεβ. Ἀττικῆς κ. Παντελεήμονος κατὰ τοῦ Ἡγουμένου συμβουλίου τῆς Ἱ. Μ. Εὐαγγελιστρίας Ν. Μάκρης.

17. Ἀπεφάσισε τὴν ἀποστολὴ Ἐγκυκλίου Σημειώματος περὶ τοῦ τρόπου καλύψεως τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν παλιννοστούντων ἀπὸ τὶς χώρες τῆς πρώην Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ποὺ δὲν ἀκολουθοῦν τὸ διορθωμένο Ἡμερολόγιο.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας)

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Πάπας Ἰωάννης - Παῦλος Β' τὴν 6ῃ Ἰουλίου στὴν πλατεία τοῦ ἀγίου Πέτρου προέτρεψε τὰ μέλη ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν στὸ κατώφλι τῆς τρίτης χιλιετίας νὰ ἐντείνουν τὶς προσπάθειές τους γιὰ τὴν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν.

— Ὁ διεθνὴς ρωμαιοκαθολικὸς Τύπος προβάλλει ὅτι στὴ Ρώμη προετοιμάζεται ἡ 13ῃ ἐγκύκλιος τοῦ Πάπα Ἰωάννου - Παύλου Β', ἡ ὁποία θὰ ἐξετάζη τὶς σχέσεις πίστεως καὶ γνώσεως, Θεολογίας καὶ Φιλοσοφίας καὶ θὰ λαμβάνη θέσιν ἔναντι θεμελιωδῶν προβλημάτων τῆς Φιλοσοφίας.

— Τὸ Βατικανὸν ἐξεδήλωσε τὴν ἀντίθεσίν του στὰ σχέδια τῶν ἀρχῶν τῆς Ρώμης νὰ ἀποκλείσουν κατὰ τὸ «ἅγιον ἔτος» 2000, τὸ κέντρον τῆς «αἰωνίας πόλεως» ἀπὸ τοὺς προσκυνητὲς καὶ τοὺς τουρίστες.

— Ἡ «Ἁγία Ἐδρα» δημοσίευσε ἕνα νέο Ἀποστολικὸ Γράμμα τοῦ Πάπα Ἰωάννου-Παύλου τοῦ

Β', ποὺ ὀμιλεῖ γιὰ τὴ «θεολογικὴ καὶ νομοκανονικὴ φύσι» τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων.

— Ἡ ζωὴ τοῦ «Ἀποστόλου τῶν λεπτῶν» βέλγου ἱερομονάχου Damian de Veuster (1840-1889) θὰ προβάλλεται προσεχῶς εἰς ἐτοιμαζομένην κινηματογραφικὴ ταινία.

— Ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β' στὸ κήρυγμά του τῆς 19ῆς Ἰουνίου, παραθεωρώντας τὴν Κωνσταντινούπολι, εἶπεν ὅτι «ἡ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἡ Ρώμη εἶναι τὰ κέντρα τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, οἱ δύο πόλοι τῆς Ἐκκλησίας... Εἶναι ἐπίσης οἱ δύο πόλοι τοῦ μεγάλου Ἰωβηλαίου τοῦ ἔτους 2000...».

Ε.Δ.Θ.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ὁ προτεσταντικὸς κόσμος ἐώρτασε τὴν 150ετηρίδα τῆς ἰδρύσεως κατὰ τὸ 1848 τῆς πρώτης ὀργανώσεως τῆς «Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς» (Innere Mission). Ἡ ἴδρυσις αὐτῆς ἔγινε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς 1ῆς Εὐαγγελικῆς «Ἡμέρας τῆς Ἐκκλησίας» (Kirchentag) στὴν πόλι Wittenberg ὡς ἐκδήλωσις τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης πρὸς καταπολέμησιν ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό τῆς παντὸς εἴδους κοινωνικῆς, ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς καταπτώσεως καὶ πρὸς συστηματικὴν προώθησιν τῶν ἔργων τῆς Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης. Ἡ ἴδρυσις αὐτὴ ἔγινε κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ διακεκριμένου προτεστάντου θεολόγου καὶ παιδαγωγοῦ Johann Hinrich Wichern (Βίχερν), ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη ἀναπτύξει στὸ Ἀμβούργο κατηχητικὰ σχολεῖα καὶ ἔργο περιθάλψεως τῶν ἀπροστατευτῶν παιδιῶν, ἐφαρμόζοντας τὶς ἀρχὲς τῆς ἀπεριορίστου ἀγάπης καὶ τῆς πρωτοποριακῆς χρήσεως τῆς δημιουργίας γιὰ τὰ παιδιὰ οἰκογενειακῶν ἐσιῶν. Γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ εἶχεν ἰδρύσει ἀδελφότητα (Bruderhaus) τῆς ὁποίας μέλη ἔγιναν ἐνθουσιῶδεις νέοι. Τὸ 1849 ὑπὸ τὸ «Κεντρικὸ Συμβούλιο γιὰ τὴν Ἐσωτερικὴ Ἱεραποστολῆ» συνενώθηκαν ἀναρίθμητες ἐνώσεις καὶ ἰδρύματα, ποὺ ἤδη ὑπῆρχαν ἢ δημιουργήθηκαν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Βίχερν. Ὁ Βίχερν συνετέλεσε στὴν ἀνάπτυξιν τῆς προνοίας τῶν φυλακῶν καὶ θεωρεῖται ὡς ὁ μέγιστος τῶν προτεσταντῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐσωτερικῆς ἀνανεώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τὸν 19ο αἰῶνα διὰ προβολῆς τῆς χριστιανικῆς κοινωνικῆς εὐθύνης.

Ὡς συνέχεια τοῦ ἔργου τῆς «Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς» τοῦ Βίχερν θεωρεῖται τὸ σημερινὸ τεράστιο «Διακονικὸ Ἔργο» (Das Diakonische Werk) τῶν προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ε.Δ.Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης (Ζηζιούλας), τὴν 28ῃ Ἰουνίου ἐ.ἔ., προσφωνώντας τὸν Πάπα Ἰωάννη-Παῦλο Β' ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Πρὸς χάριν τῆς ἁγίας ὑποθέσεως τῆς ἐνότητος οἱ δύο Ἐκκλησίες μας διεξάγουν ἐπισημῶς θεολογικὸν διάλογο, γιὰ νὰ μποροῦν, μὲ βάσι τὴν κοινὴ κληρονομία τῆς πρώτης χιλιετίας, νὰ παραμερίσουν τὰ ἐμπόδια γιὰ τὴν πλήρη κοινωνία, τὰ ὁποῖα παρουσιάσθησαν ἀπὸ τὸ τραγικὸ σχίσμα, τὸ ὁποῖο γιὰ μιὰ σχεδὸν χιλιετία μᾶς ἔχει χωρίσει. Ἡ πικρὴ ἐμπειρία τῆς μακρᾶς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου τοῦ χωρισμοῦ μᾶς ἔκαμε νὰ συνειδητοποιήσωμε τὴν ἀνάγκη νὰ ἐπιταχύνωμε τὴ διαδικασία τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς πλήρους κοινωνίας μας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ προσεγγίζουσα τρίτη χιλιετία τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς νὰ βρῇ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ἠνωμένα, ὅπως αὐτὴ ἦταν πρὸ τοῦ μεγάλου σχίσματος. Ὅπως ἡ Ἁγιότης Σας πρὶν ἀπὸ μερικὰ ἔτη εἶπεν τόσον ἐπιτυχῶς, ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἡ Δύσις εἶναι οἱ δύο πνεύμονες, μὲ τοὺς ὁποίους ἀναπνέει ἡ Ἐκκλησία ἢ ἐνότης τους εἶναι οὐσιώδης γιὰ τὸν ὑγιᾶ βίῳ τῆς μιᾶς ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας» (μετάφρασις ἐκ τῆς ἐφημ. L' Osservatore Romano).

—Στὴν ἐφημερίδα «Καθολικὴ» δημοσιεύεται ἄρθρον τοῦ π. Δημητρίου Σαλάχα ὑπὸ τίτλον «Ἡ πορεία τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου Καθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», ἀναφερόμενον στὴν τελευταία συνάντησι τῶν μελῶν τῆς μικτῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ διαλόγου αὐτοῦ (Ἀρίθμ. Ρώμης, 15 ἕως 20 Ἰουνίου ἐ.ἔ.). Στὴ συνάντησι αὐτὴ ἐπανεξετάσθη τὸ θέμα τῆς «Οὐνίας», γιὰ τὸ ὁποῖο ὁ π. Σαλάχα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, γράφει τὰ ἑξῆς: «Καὶ ἡ Συντονιστικὴ καὶ ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ «Οὐνία» δὲν ἀποτελεῖ οὔτε μέθοδο οὔτε πρότυπο τῆς ἀναζητουμένης καὶ ἀπὸ τὶς δύο Ἐκκλησίες ἐνότητος καὶ ὅτι ἡ σύστασις, ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν Καθολικῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἐμπόδιο, ἐπειδὴ ἡ «Οὐνία» δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν Ἐκκλησιολογία τῆς ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας... Ὡς μέθοδος ἡ «Οὐνία» ἀπορρίπτεται σήμερα καὶ ἀπὸ τὶς δύο Ἐκκλησίες, Καθολικὴ καὶ Ὁρθόδοξη. Ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸν ἀδελφικὸ θεολογικὸν διάλογο...».

—Ὅτι ὅλον ἐν καὶ περισσότερον ἐλαττώνεται ὁ ἐνθουσιασμὸς περὶ τῆς προσφάτου κοινῆς διακη-

ρῦξεως ΡΚαθολικῶν καὶ Λουθηρανῶν γιὰ τὴν «διδασκαλία περὶ δικαιοσύνης» ἀποδεικνύεται ἀπὸ πολλὰς κριτικὰς ἐναντίον τῆς διακηρῦξεως αὐτῆς. Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα εἶναι ἡ ὑπ' ἀρ. 12/98 Ἀνακοίνωσις Τύπου τοῦ Προέδρου «τοῦ Εὐαγγελικοῦ Συνδέσμου» (des Evangelischen Bundes) στὴ Γερμανία, διακεκριμένου φιλέλληνος καὶ φιλορθοδόξου Καθηγητοῦ στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Παν/μίου στὸ Marburg Prof. Dr. Hans - Martin Barth, ὁ ὁποῖος ἐμψυχώνει τὸ ἐξαιρετικὸν Οἰκουμενικὸν Ἴνστιτούτον τῆς Σχολῆς αὐτῆς, ὡς καὶ ὀλόκληρη τὴν ὁμολογιακὴ καὶ οἰκουμενικὴ ἐργασία τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας. Ὁ διαπρεπὴς αὐτὸς Καθηγητὴς στὴν μνημονευθεῖσα Ἀνακοίνωσις ἐκ μέρους τοῦ Ὁμολογιακοῦ Ἴνστιτούτου τοῦ «Εὐαγγελικοῦ Συνδέσμου», ἀπευθύνων ἐκκλησίαν γιὰ ἐπαγρύπνησι τῶν «εὐαγγελικῶν Χριστιανῶν», τονίζει ἐκτὸς τῶν ἄλλων τὰ ἑξῆς:

«Ἡ κοινὴ διακήρυξις γιὰ τὴν διδασκαλία περὶ δικαιοσύνης ἔχει ναυαγήσει. Γιὰ τὰ μέλη τῆς ρωμαϊκῆς κοινότητος τῶν πιστῶν καὶ τοῦ (Ποντιφικίου) Συμβουλίου τῆς Ἐνότητος εἶναι ἐκδήλωσις πολλὴ Εὐαγγελικὴ. Ὅτι ὁ Χριστιανὸς συγχρόνως ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶναι δίκαιος καὶ ἁμαρτωλός, δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ δεχθῶν. Ἡ διατύπωσις, ὅτι τὰ ἀναθέματα τῆς ἐν Τριδέντῳ Συνόδου δὲν ἀφοροῦν τὴ διδασκαλία αὐτὴ, θεωρεῖται ἀπὸ αὐτοὺς ὡς «δύσκολη» (schwierig). Νομίζουν ὅτι πρέπει νὰ ἐμμένουν στὴ σκέψι τῆς «συν-ἐνεργείας», ὅπως στὶς ἐννοιὰς «ἀμοιβή» καὶ «ἀξιομοσθία». Στὶς ὑποσημειώσεις ἐπικαλοῦντα ἀποκλειστικῶς τριδεντικὰς διατυπώσεις. Τὸ κάθε τί, ὅπως τὸ εἶχαν —τὸ δεῦτερον ἡμῶν τοῦ 16ου αἰῶνος εἶναι πάλιν πλήρως παρόν... Πῶς ἐδῶ πρέπει νὰ βρισκεται μπροστὰ μας ἓνα «σπουδαῖο οἰκουμενικὸν βῆμα» δὲν εἶναι σὲ μένα φανερόν. Δὲν ἀρκεῖ νὰ λέγωμεν, ὅτι «σὲ θεμελιώδεις ἀλήθειαι» βρίσκει κάποιος μιὰ συμφωνία τὴν ἔβρισκε κάποιος καὶ στὴν ἐποχὴ τῆς ἐν Τριδέντῳ συνόδου ἀλλὰ τότε δὲν τὸ εἶχεν ἐκφράσει μὲ τοὺς λόγους τούτους. Μιὰ πανηγυρικὴ ὑπογραφή τῆς «κοινῆς διακηρῦξεως» θὰ ἦταν... οἰκουμενικὴ φάρσα».

—Καὶ ὁ ἐπίσκοπος στὸ Ἄννοβερο Horst Hirschler, διευθύνων τὴν «Ἠνωμένη Εὐαγγελικὴ-Λουθηρανικὴ Ἐκκλησία τῆς Γερμανίας» (Vereinigte Evangelisch - Lutherische Kirche Deutschlands, VELKD) εἶπεν, ὅτι μὲ τὴν «κοινὴν διακήρυξιν» παρουσιάζονται νέες ἀντιθέσεις καὶ ἀκόμη δὲν ἔχουν ἀρθῇ τὰ ἀναθέματα.

Ε.Δ.Θ.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Περί συστάσεως και λειτουργίας 'Εκκλησιαστικού 'Ιδρύματος υπό την επωνυμία «ΕΝΟΡΙΑΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ», τής 'Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης.

'Εχοντες υπό ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 29, παράγρ. 2, και 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρον 20 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου (ΦΕΚ 185/τ. Α'/1970).

2. Τὴν εὐθύνην ἡμῶν διὰ τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν τοῦ ποιμνίου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης.

3. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2/23.2.98 Πρακτικὸν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 92/178/16.6.1998 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον.

5. Τὴν ἀπὸ 10.7.1998 Ἐγκριτικὴν Ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.

Ἀποφασίζομεν

Συνιστῶμεν ἐν τῇ Ἑνορίᾳ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης Ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως και φέρον τὴν επωνυμίαν «ΕΝΟΡΙΑΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ», τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης, με σκοπὸν τὴν ἀνάπτυξιν δραστηριοτήτων διὰ τὴν πνευματικὴν οἰκοδομὴν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ και ἰδιαιτέρως τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ πνευματικοῦ, κατηχητικοῦ, ἱεραποστολικοῦ, φιλανθρωπικοῦ, κοινωνικοῦ και πολιτιστικοῦ ἔργου τῆς Ἑνορίας Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης, τὴν προσέγγισιν τῶν νέων εἰς τὰ ἱδανικά τῆς φυλῆς ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως και τὴν ψυχαγωγίαν αὐτῶν.

Τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος τούτου ρυθμίζονται βάσει εἰδικοῦ Κανονισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως και τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 21ῃ Ἰουλίου 1998

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Μονεμβασίας και Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ, ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ.

Ἄρθρον 1

ΤΙΤΛΟΣ - ΕΔΡΑ

Στὴν Ἑνορία τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης συνιστᾶται

Ἐκκλησιαστικὸ Ἴδρυμα τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργεῖ στὸν ὑπόγειο χώρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, με τὴν επωνυμία «ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ».

Ἄρθρον 2

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπὸς τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου εἶναι νὰ παρέχει πληρῆστερη και ἀρτιότερη ποιμαντικὴ, κοινωνικὴ, ἱεραποστολικὴ, κατηχητικὴ και πνευματικὴ δράση στὰ πλαίσια τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Ἄρθρον 3

Μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ εἶναι:

1) Ἡ ἀξιοποίηση τοῦ ἀνθρωπίνου πνευματικοῦ δυναμικοῦ τῆς Ἑνορίας και ἡ συνδρομὴ ἱκανῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, κληρικῶν και λαϊκῶν.

2) Ἡ ἐνίσχυση τῆς λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων και Κύκλων Μελέτης τῆς Ἁγ. Γραφῆς, γιὰ ὅλες τὶς ἡλικίες.

3) Ἡ ὁργάνωση ψυχαγωγικῶν ἐκδηλώσεων και ἐκθέσεων βιβλίου.

4) Ἡ διοργάνωση ὁμιλιῶν, διαλέξεων και θρησκευτικῶν, κοινωνικῶν, πολιτιστικῶν και ἠθικῶν βιντεοκασετῶν, φωτεινῶν διαφανειῶν και ἡ παρουσίαση θεατρικῶν παραστάσεων ἀπὸ μαθητῆς Κατηχητικοῦ Σχολείου.

5) Ἡ λειτουργία δανειστικῆς βιβλιοθήκης.

6) Ἡ διοργάνωση διενοριακῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων.

7) Ἡ προσφορά καφέ μετὰ τὴν Θ. Λειτουργία.

8) Ἡ καθιέρωση «Νεανικοῦ Κέντρου», γιὰ τὴν πνευματικὴ κατάρτιση και δημιουργικὴ ἀποσχόληση τῶν νέων τῆς Ἑνορίας, με τὴν δημιουργία και τὴν λειτουργία Βυζαντινῆς και Εὐρωπαϊκῆς Χορωδίας, ὁμάδων ἀθλοπαιδιῶν, ἀναψυκτηρίου, κυλικείου και χώρου ἐπιτραπέζιων παιχνιδῶν.

9) Οἰοδηῆποτε ἄλλο μέσον ἤθελε ἀποφασίσει τὸ Δ.Σ.

Ἄρθρον 4

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τὸ Ἑνοριακὸ Πνευματικὸ Κέντρο ὑπόκειται στὴν πνευματικὴ και διοικητικὴ ἐποπτεία τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης και διοικεῖται ἀπὸ ἑπταμελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο ποῦ ἀπαρτίζεται ἀπὸ:

α) Τὸν ἐκάστοτε Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὡς Πρόεδρο.

β) Ἐνα μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου.

γ) Πέντε μέλη ποῦ διακρίνονται γιὰ τὴν πνευματικὴ τους κατάρτιση και ἠριμότητα και τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὸ ἔργο τῆς Ἑνορίας.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου διορίζονται γιὰ μιὰ τριετία ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Μονεμβασίας και Σπάρτης, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐγγραφή πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου. Ἡ δὲ θητεία τους μπορεῖ νὰ ἀνανεωθεῖ.

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίασή του, ἐκλέγοντας τὸν Ἀντιπρόεδρο, τὸν Ταμία καὶ τὸ Γενικὸ Γραμματέα.

Μέλη τοῦ Δ.Σ. μὴ ἀνταποκρινόμενα στὰ καθήκοντά τους, παύονται μὲ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτου.

Ἡ προσφορά τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικὴ καὶ ἀνευ ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 5

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

1) Τὸ Δ.Σ. ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποῦ ἀφορᾶ στὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Κέντρου, μὲ σχετικὴ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν καὶ σὲ περίπτωσι ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἢ ψήφος τοῦ Προέδρου.

2) Συνεργάζεται μὲ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, γιὰ τὴν προαγωγή καὶ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ.

3) Καταρτίζει τὸν ἐτήσιο προϋπολογισμὸ καὶ ἀπολογισμὸ.

4) Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων γιὰ τὴν σωστὴ καὶ ἀπρόσκοπο λειτουργίαν τοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου.

5) Συνέρχεται τακτικὰ, μιὰ φορὰ τὸν μῆνα καὶ ἐκτάκτως μετὰ ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Προέδρου, ὡσὰκις παρίσταται ἀνάγκη.

6) Τὸ Δ.Σ., πρὸς ἀρτιότερη ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου, δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν σύσταση Τομέων ἢ Τμημάτων Διακονίας, νὰ καθορίζῃ τὶς ἀρμοδιότητές των καὶ νὰ διορίζει τοὺς ὑπευθύνους καὶ τὸ προσωπικὸ αὐτῶν, ἐκτιμώντας τὸ ἦθος, τὴν πνευματικὴ κατάρτιση καὶ τὴν προσφορά των πρὸς τὴν Ἑνορία.

7) Ἀποφασίζει γιὰ κάθε ἄλλο θέμα, γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν γίνεται ρητὰ λόγος στὸν παρόντα κανονισμὸ.

8) Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, διὰ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἀσκεῖ ἔλεγχο στὶς ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. καὶ ἐγκρίνει, τροποποιεῖ ἢ ἀπορρίπτει αὐτές.

Ἄρθρον 6

Τὸ Ἑνοριακὸ Πνευματικὸ Κέντρο, διατηρεῖ διαχειριστικὰ βιβλία (βιβλίον Πρακτικῶν, βιβλίον Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων, βιβλίον Πρωτοκόλλου, Διπλότυπα εἰσπράξεως, καὶ σχετικὸς φακέλους), τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, γιὰ νόμιμη χρῆση καὶ ὁ ἐτήσιος Προϋπολογισμὸς καὶ Ἀπολογισμὸς τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ Πνευματικοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου θὰ εἶναι:

1) Κάθε φύσεως προαιρετικὴ εἰσφορὰ, δωρεές, κληρονομίες ἢ κληροδοτήματα.

2) Ἔσοδα ἀπὸ τὴν πραγματοποίησι διαφόρων ἐκδηλώσεων, λαχειοφόρων ἀγορῶν - ἐράνων καὶ ἐκθέσεων.

3) Ἀπὸ κάθε παροχῆ κρατικῆ ἢ ἄλλῃ νόμιμῃ ἐπιχορήγησι.

4) Κάθε ἔσοδο τὸ ὁποῖο δὲν προβλέπεται ἀνωτέρω καὶ προέρχεται ἀπὸ χρηστὴ πηγὴ.

5) Ἐτήσια ἐπιχορήγησι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἄρθρον 8

Οἱ πόροι τοῦ Ἑνοριακοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου διατίθενται μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ.:

1) Γιὰ τὸν ἐξοπλισμὸ τοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου.

2) Γιὰ τὴν ἀγορὰ βιβλίων καὶ δωρεὰν διάθεσι στοὺς νέους.

3) Γιὰ τὴν ἀγορὰ βιβλίων - ἐνίσχυσι βιβλιοθήκης.

4) Γιὰ τὴ λειτουργίαν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου.

5) Γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου καὶ τοῦ Κυλικείου (θέρμανσι, ΔΕΗ).

6) Γιὰ τὴ φιλοξενία ὁμιλητῶν, χορωδιῶν.

7) Γιὰ τὴ διοργάνωσι ἐκδηλώσεων, ἐκδρομῶν ψυχαγωγίας, δεξιῶσεων καὶ φροντιστηρίου.

8) Γιὰ τὴν ἀγορὰ διαφόρων μουσικῶν καὶ ἀθλητικῶν ὀργάνων καὶ μέσων, καθὼς καὶ ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογιστῆ καὶ φωτοτυπικοῦ μηχανήματος.

9) Γιὰ τὴν ἐκτύπωσι διαφόρων ἀπαραιτήτων ἐντύπων γιὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Κέντρου καὶ τῆς Πληροφορικῆς.

10) Γιὰ τὴν κάλυψι κάθε ἄλλῃ ἀνάγκῃ πρὸς ἐπίτελεσι τῶν σκοπῶν τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου.

11) Γιὰ τὴν ἀμοιβὴ τῆς καθαρίστριας.

Τὸ τυχὸν χρηματικὸ πλεόνασμα τῆς διαχειρίσεως κατατίθεται σύμφωνα μὲ τὰ ἰσχύοντα γιὰ τοὺς Ἑνοριακοὺς Ναοὺς. Ἀνάληψι χρημάτων ἐνεργεῖται μὲ ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ποῦ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη.

Ἄρθρον 9

ΣΦΡΑΓΙΔΑ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τὸ Ἑνοριακὸ Πνευματικὸ Κέντρο, φέρει στρογγυλὴ σφραγίδα μὲ τὸν τίτλο: «ΕΝΟΡΙΑΚΟ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ - ΚΕΝΤΡΟ Ι. Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ», ποῦ στὸ κέντρο ἔχει τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἄρθρον 10

Τὸ Ἑνοριακὸ Πνευματικὸ Κέντρο, καταργεῖται μὲ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ὅταν δὲν ἐκπληρώνει τὴν ἀποστολὴν του ἢ ὅταν παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ του. Κάθε κινητὸ καὶ ἀκίνητο περιουσιακὸ στοιχεῖο ἀκόμη καὶ οἰκονομικὸ, μεταβιβάζεται στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης.

Ἄρθρον 11

Ὁ Κανονισμὸς αὐτὸς ἰσχύει ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία δημοσίευσέως του, σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο, στὸ Ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Κάθε τροποποίησι του μπορεῖ νὰ γίνει μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. καὶ ὕστερα ἀπὸ ἐγκρίσι τοῦ Μητροπολίτη.

Ἄρθρον 12

Ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατό νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 21ῃ Ἰουλίου 1998

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Κατόπιν τῆς ἀπό 7.12.1988 ἀποφάσεως τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου περὶ κοινοποιήσεως τῶν ἐκάστοτε τελεσιδίκων, ὀριστικῶν καὶ ἀμετακλήτων ἀποφάσεων τῶν Συνοδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, ἀνακοινοῦται ὅτι:

1. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 9/1997 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικoῦ Δικαστηρίου, ἐπεβλήθη ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἀθανάσιον Χατζόπουλον τοῦ Νικολάου, κληρικὸν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γρεβενῶν, ἡ ποινὴ τῆς Καθαιρέσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

2. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 10/1997 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικoῦ Δικαστηρίου, ἐπεβλήθη ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἀθανάσιον Ντάφον τοῦ Κωνσταντίνου, κληρικὸν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, ἡ ποινὴ τῆς Καθαιρέσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

3. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2/1997 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικoῦ Δικαστηρίου ἐπεβλήθη ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι εἰς τὸν Πρεσβύτερον Χαράλαμπον Λαμπρόπουλον τοῦ Νικολάου, κληρικὸν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ἡ ποινὴ τῆς Καθαιρέσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

4. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 11/1997 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικoῦ Δικαστηρίου ἐπεκυρώθη ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 6/1997 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικoῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἀθανάσιον Παπαθανασίου τοῦ Κωνσταντος, κληρικὸν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας, ποινὴ τῆς διетуῶς ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας μετὰ ἐξαμήνου στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

5. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3/1998 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικoῦ Δικαστηρίου ἐπεβλήθη ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι εἰς τὸν Ἱερομόναχον

Πατάπιον Κοτσώνην, κατὰ κόσμον Ἰωάννην τοῦ Κωνσταντίνου, κληρικὸν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Πατρῶν, ἡ ποινὴ τῆς Καθαιρέσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος μετ' ἀφαιρέσεως τοῦ Μοναχικοῦ αὐτοῦ Σχήματος, διαγραφῆς ἐκ τοῦ Μοναχολογίου τῆς Ἱεράς Μονῆς Γηροκομείου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Πατρῶν καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

6. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4/1998 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικoῦ Δικαστηρίου ἐπεβλήθη ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι εἰς τὸν Πρεσβύτερον Γεώργιον Μιχαλόπουλον τοῦ Σπυρίδωνος, κληρικὸν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου, ἡ ποινὴ τῆς Καθαιρέσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

7. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2/1998 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικoῦ Δικαστηρίου ἐπεκυρώθη ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 13/1997 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικoῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι εἰς τὸν Ἱερομόναχον Ἱερεμίαν Παπαμάρκον, κατὰ κόσμον Χρήστον τοῦ Χαριλάου, κληρικὸν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος, ἡ ποινὴ τῆς Καθαιρέσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος μετ' ἀφαιρέσεως τοῦ Μοναχικοῦ αὐτοῦ Σχήματος, καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

Αἱ ἀνωτέρω δικαστικαὶ ἀποφάσεις κατέστησαν τελεσιδικοί, ὀριστικοὶ καὶ ἀμετάκλητοι, συνωδὰ ταῖς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 151 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας» ὡς τίθενται καὶ ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 44 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίου Δημητρίου Πελλάνης, 2) Ἀγίων Ταξιαρχῶν τῆς ὁμωνύμου Ἐνορίας, 3) Ἀγίου Παντελεήμονος

Ἄσπεριου, 4) Ἄγιου Κωνσταντίνου Καστανέας Βοιών, 5) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καλλιθέας, 6) Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Καλλονῆς, 7) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Φοινικίου, 8) Ἄγιου Γεωργίου Γοράων, 9) Ἄγιας Τριάδος Ταλάντων, 10) Ἄγιου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Ἀγόριανης, 11) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κρεμαστής καὶ 12) Τριῶν Ἱεραρχῶν Χάρρακος

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 4ῃ Σεπτεμβρίου 1998

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἄγιου Δημητρίου Νεοκαισαρείας
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 10ῃ Σεπτεμβρίου 1998

† Ὁ Κίτρους ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία Πάτμου Πράξις ὑπ' ἀριθμ. 19

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, Νήσου Ἀρκιῶν τῆς καθ' ἡμᾶς

Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας Πάτμου,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Πατριαρχικῇ Ἐξαρχίᾳ Πάτμου τῇ 15ῃ Σεπτεμβρίου 1998

Ὁ Καθηγούμενος & Πατριαρχικὸς Ἐξαρχος Πάτμου
Ἀρχιμ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

† Ὁ Γόρτυνος ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΛΩΡΟΥ

Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.
Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήναι, Τηλ. 7210.734
Προϊστάμενος Σωκράτης Μαυρογόνατος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ «Κράτος τοῦ Πολιτισμοῦ».

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς 142ας Περιόδου (1.9.1998 - 31.8.1999).

Αἱ Διμερεῖς Συνομιλίας τῶν Ἀντιπροσωπειῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Μητροπ. Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, Τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἱεζεκιὴλ Βελανιδιώτου.

Μητροπ. Πατρῶν Νικοδήμου, Ἀσματικὴ Ἀκολουθία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν 2000 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἀρχιεπ. Αὐστραλίας Στυλιανοῦ, Ἡ 8η Κληροικολαϊκὴ Συνέλευση τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Πράξεις Συστάσεως Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων.

Παράρτημα.